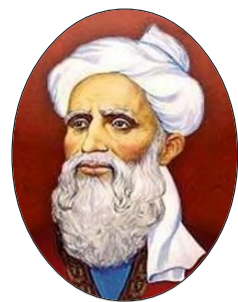

АНВОРИ ДОНИШ

E-mail: anvor.donish@kgu.tj **Нашрияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ***
www.kgu.tj **№1 (302) 3-юми феврари соли 2020, душанбе (оғози нашр: соли 1994)**

ТАҒЙИРОТИ КАДРӢ

Мирализода Абдусалом

**ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ
ТОҶИКИСТОН
ҚАРОР**

аз 21 январи соли 2020 №19
ш. Душанбе

Дар бораи аз вазифаи ректори Муассисаи давлатии таълимии "Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ" озод намудани Табарӣ А.Ҳ.

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

Табарӣ Абдулло Ҳабибулло бо сабаби ба кори дигар гузаштанаш аз вазифаи ректори Муассисаи давлатии таълимии "Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ" озод карда шавад.

Раиси
Ҳукумати Ҷумҳурии
Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон

**ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ
ТОҶИКИСТОН
ҚАРОР**

аз 21 январи соли 2020 №23
ш. Душанбе

Дар бораи ректори Муассисаи давлатии таълимии "Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ" таъин намудани Мирализода А.М.

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

Мирализода Абдусалом Мустафо ректори Муассисаи давлатии таълимии "Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ" таъин карда шавад.

Раиси
Ҳукумати Ҷумҳурии
Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон

ҲОЛНОМА

Мирализода Абдусалом Мустафо 22-юми марти соли 1961, дар деҳаи Баҳористони ноҳияи Фархор ба дунё омадааст. Омӯзгор, физик, доктори илми педагогика, профессор (соли 2006), Аълоҷии маорифи халқ (соли 1997), Корманди шоистаи Ҷумҳурии Тоҷикистон (соли 2008).

Фаъолияти корӣ: лаборанти кафедраи физикаи Институтуи хоҷагии қишлоқи Тоҷикистон (солҳои 1987-1988); муаллими Техникуми политехникии шаҳри Душанбе (соли 1988); раиси Иттифоқи касабҳои муаллимон ва донишҷӯёни Техникуми политехникии шаҳри Душанбе (солҳои 1988-1992); мудири шуъбаи таҳсилоти ғойбонаи Техникуми политехникии (солҳои 1992-1994); аспиранти ДДТ (солҳои 1994-1997); мудири шуъбаи таҷрибаомӯзии ДМТ (солҳои 1995-2004); декани факултети тақмили ихтисос ва бозомӯзии кадрҳои ДМТ (солҳои 2004-2006); мудири кафедраи умумидонишгоҳии педагогикаи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон (солҳои 2006-2011); сардори раёсати таълими ДМТ (соли 2011); муовини аввал, муовини ректори ДМТ оид ба таълим (аз соли 2012 то 15.08.2017).

Бо Амри Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 15-уми августи соли 2017 директори Муассисаи давлатии "Китобхонаи миллии Тоҷикистон" таъйин карда шуд.

Соли 1997 рисолаи номзадӣ хешро дар мавзӯи "Асосҳои иҷтимоӣ педагогии омодаасозии хонандагон дар интиҳоби касб" ва соли 2006 рисолаи докториро дар мавзӯи "Системаи педагогии омодаасозии донишҷӯён дар ташкили раҳнамоии касбӣ ва тарбияи меҳнатии хонандагон" сарбаландона дифоъ намудааст.

Самтҳои асосии тадқиқоти илмии Мирализода А.М. тақмили маҳорати касбии муаллимони мактабҳои олии, касбинтиҳобкунии донишҷӯён ва хонандагони мактабҳои таҳсилоти умумӣ, роҳнамоии касбӣ ва тарбияи меҳнатии хонандагон мебошад.

Муаллифи 3 монография, 2 китоби дарсӣ (дар ҳаммуаллифӣ), 8 дастури методӣ ва зиёда аз 70 мақолаи илмӣ мебошад.

Мирализода А.М. аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо унвони фахрии "Корманди шоистаи Тоҷикистон" (соли 2008) ва аз ҷониби Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо нишони "Аълоҷии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон" (соли 1996) сарфароз гардидааст.

ТАҲЛИЛИ ВАЗӢИ ИҚТИСОДИ ВА ИСЛОҲОТИ НИЗОМИ МОЛИЯВИИ КИШВАР ДАР ПАЁМ

С. 2

ДАСТОВАРДҲОИ ТОҶИКИСТОН ДАР СОЛИ 2019

НОМАИ МУАЛЛИМИ ТАЪРИХИ РУСИЯ БА ПРЕЗИДЕНТИ ТОҶИКИСТОН

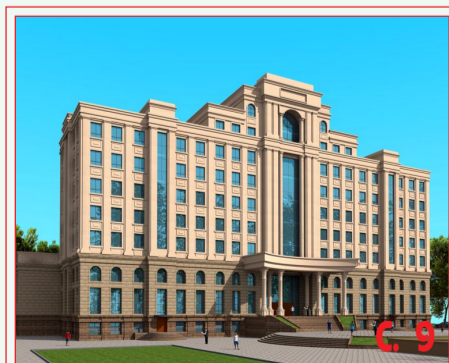
ҲАҶФИ ДОНИШӢУ

ГАБРИЭЛ: ХУДОӢ, АГАР МАН БОЗ КАМЕ ВАҚТ МЕДОШТАМ...

С. 10

ДОНИШӢӢӢНИ БЕҲТАРИН ДАР СОЛИ 2019

С. 9

ТАҲЛИЛИ ВАЗӢИ ВОӢЕИ АФӢОНИСТОН

С. 6-7

С. 12-13

ТАҲЛИЛИ ВАЪЪИ ИҚТИСОДИИ ВА ИСЛОҲОТИ НИЗОМИ МОЛИЯВИИ КИШВАР ДАР ПАЁМ

Қурбоналӣ МИРЗОЕВ,
ассистенти кафедраи иқтисоди
корхонаҳо ва соҳибкорӣ

Ман ҳамчун як шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ифтихор аз он мекунам, ки дар даврони истиқлолият умр ба сар бурда, аз неъматҳои бузурги ин Ватан истифода мебарам.

Дар айни замон дар низоми сиёсии давлатдорӣ Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуҷҷати расмӣ ва муҳими барномавӣ буда, оинаи равшани рушди иҷтимоиву иқтисодӣ ва фарҳангиву сиёсии Тоҷикистон, барномаи муқаммалӣ кори тамоми ниҳодҳо ва қутбнамои ҳаракати устувори ҷомеаи мо ба суйи ояндаи дуррашон мебошад.

Паёми навбатии Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олӣ, ки санаи 26.12.2019 ироа гардид, ба сифати ҳуҷҷати муҳими сиёсӣ, тамоми самтҳои муҳими рушди иҷтимоиву иқтисодӣ ва сиёсати дохилӣ ва хориҷии ватани азизи моро баррасӣ намуд. Зимни барномаи худ Президенти кишвар дастовардҳои бепазири давлати ҷавони моро дар ин шоҳроҳи нави таърихӣ мавриди назар ва таҳлили амиқ қарор дод, ки бевосита ин комёбиҳо дар замони истиқлолият ба даст омадаанд.

Дар воқеъ, даврони истиқлолият барои мо имкони воқеӣ фароҳам овард, ки роҳи имрӯзу ояндаи миллат ва пешрафти минбаъдаи кишвари азизамонро ба сӯи ҷомеаи демократӣ, ҳуқуқбунёд ва дунявӣ интихоб намоем. "Истиқлолият барои мо рамзи олиии ватану ватандорӣ, бузургтарин неъматҳои давлатсозию давлатдорӣ мустақил, расидан ба истиқлолияти энергетикӣ, иқтисодӣ ва фарҳангиро омӯзонда, меъёрҳои ҷомеаи шаҳрвандиро таҳким бахшид ва дар як вақт ҳаёти озодонаи ҳар фард ва олитарин дараҷаи бахту саодати воқеии миллатро таъмин намуд", гуфтааст, Пешвои миллат.

Аз ин рӯ, Паёми хешро Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз дастовардҳои Тоҷикистон дар соли сипаригардида оғоз намуда, маҳсулсан қайд карданд, ки "татбиқи чорабиниҳои "Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030" ва "Барномаи миёнамуҳлати рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2016 - 2020" ҷиҳати расидан ба ҳадафи олиии мо, яъне баланд бардоштани сатҳу сифати зиндагии мардуми шарифи кишварамон мусоидат намуд".

Яке аз самтҳои муҳиме, ки дар Паём мавриди таваҷҷуҳи хоси Пешвои миллат қарор гирифт, масъалаи ҳаёти иқтисодиву иҷтимоии кишвар барои соли 2020 ва дурномаи он мебошад. Масъалаи аввалине, ки дар самти иқтисодӣ баррасӣ гардид, таҳлили суръати воқеии маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ дар соли 2019 мебошад. Тибқи маълумоти ҷойдошта, маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ - ин (аз калимаи англ. gross domestic product, GDP) нишондиҳандаи муҳими макроиқтисодӣ, инъикоскунандаи маҷмӯи нархи ниҳоии бозори маҳсулот (мол, хизматрасонӣ ва диг.) дар дохили давлат дар соли сипаригашта бо истифодаи омилҳои истеҳсолот, ки ба ҳамаин давлат ва дигар давлатҳо ман-

суб аст, фаҳмида мешавад. (Барихин А.Б. Большой юридический энциклопедический словарь. - М.: Книжный мир, 2006. - С. 58).

Вобаста ба ин масъала зикр гардид, ки "Соли 2019 суръати афзоиши воқеии маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ 7,5 фоизро ташкил намуд ва ин нишондиҳанда аз ҳисоби зиёд шудани ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ ба андозаи 13,4 фоиз, маҳсулоти кишоварзӣ 7,1 фоиз, гардиши савдо 8 фоиз ва хизматрасониҳои пулакӣ 1,6 фоиз таъмин карда шуд. Дар ҳафт соли охир рушди иқтисодиёти кишвар ҳамасола ба ҳисоби миёна дар сатҳи 7 фоиз таъмин гардида, маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ аз 45,6 миллиард сомонӣ ба 78 миллиард афзоиш ёфт".

Вобаста ба масъалаи Буҷети давлатӣ, ки солҳои охир бо суръати муайян афзоиш ёфтааст, Пешвои миллат таъкид намуданд, ки "дар ин давра ҳаҷми умумии даромади буҷет қариб ду баробар афзуда, аз 12 миллиард сомонӣ соли 2013 ба 23 миллиард сомонӣ баробар шуда, даромади пулии аҳоли бошад, беш аз ду баробар ва музди меҳнати миёнаи як корманд 2,4 баробар афзоиш ёфт".

Масъалаи муҳиме, ки ҷанбаҳои иқтисодии Паёмро ташкил медед, пеш аз ҳама бақияи пасандозҳо дар низоми бонкии кишвар буд. Дар ин самт қайд гардид, ки "бақияи пасандозҳо дар низоми бонкии кишвар соли 2019 беш аз 9,5 миллиард сомониро ташкил карда, дар ҳафт соли охир 45 фоиз зиёд гардид". Аз Паём бармеояд, ки паст намудани сатҳи камбизоатӣ дар кишвар яке аз масъалаҳои муҳим дар ҷомеаи Тоҷикистон маҳсуб гардида, доимо мавриди таваҷҷуҳи давлату Ҳукумат, алалхусус Президенти мамлакат қарор дорад. Аз ин ҷост, ки сатҳи камбизоатӣ ба 27,5 фоиз паст шуда, дарозумрии миёнаи шаҳрвандон то 75 сол боло рафт.

Масъалаи саҳми бахши хусусӣ, баланд гардидани нишондодҳо ва таъсири он дар самти маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ яке аз дастовардҳои солҳои охир дар бахши иқтисоди кишвар маҳсусан арзёбӣ гардид. Вобаста ба ин масъала чунин зикр гардид, ки "саҳми бахши хусусӣ дар маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ соли 2013-ум 54 фоиз буд ва ин нишондиҳанда соли 2019 ба 70 фоиз расонида шуд".

Як нуқтаро қайд кардан зарур аст, ки имрӯзҳо саҳми Ҳукумати ҷумҳурий дар рушди пешрафти бахши хусусӣ басо назаррас мебошад. Ин масъаларо мо бо далелҳои аниқ асоснок карда метавонем. Чуноне ки дар Паём зикр шуд: "танҳо солҳои 2016 - 2018 маблағи умумии имтиёзҳои чоришуда беш аз 15 миллиард сомониро ташкил намуд, ки ин саҳми Ҳукумати мамлакат ба рушди соҳибкорӣ дар соҳаҳои иқтисодиву истеҳсоли мебошад. Илова бар ин, дар заминаи ислоҳоти татбиқнамудаи Ҳукумати мамлакат дар соли охир шумораи санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор шаш баробар кам шудааст. Агар соли 2016 шумораи чунин санҷишҳо қариб 300 ҳазорро ташкил дода бошад, соли қорӣ ҳамагӣ 48 ҳазорро ташкил кардааст". Ишораи Сарвари давлат ба он равона шудааст, ки санҷишҳои бемавриди сохторҳои назоратӣ монев ба рушди иқтисодӣ мебошанд.

Аз ҳама муҳим, ба ақидаи мо, дар Паёми Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бевосита қайд шуд, ки дар таҳрири Кодекси андоз натавонӣ мутахассисони соҳа, балки аз ҳисоби соҳибкорон ҷалб карда шаванд, то ки фикру андешаҳои худро пеш аз қабул намудани он пешниҳод намоянд. Ин нуқта аз он дарак медиҳад, ки барои қабули навбатии Кодекси андоз нуқтаи назари табақаҳои гуногуни ҷомеа ба назар гирифта мешавад. Таклифи мазкур аз ҷониби Пешвои муаззами мил-

(Натиҷагирӣ аз Паёми Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз 22-юми декабри соли 2019)

лат ба он далолат медиҳад, ки аҳоли дар раванди ҳуқуққодкунӣ фаълоне иштирок намуда, таклифу пешниҳоди худро иброз намоянд.

Масъалаи тадбиқи амалии ҳадафҳои стратегӣ, омилҳои асосии рушди давлат, таъмини зиндагии шоистаи мардум ва обрӯи байналмиллалии Тоҷикистон мебошад. Соли 2017 дар Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси Олӣ вобаста ба ҳадафҳои стратегӣ иброз гардида буд, ки мо вазифадорем боз ҳам бештар захираҳои маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ ва иҷтимоӣ ба истифодаи самарабахши неруи барқ, аз бунбасти коммуникатсионӣ баровардан ва ба кишвари транзитӣ табдил додани Тоҷикистон, ҳифзи амнияти озуқаворӣ ва дастрасии аҳолии мамлакат ба физико-хушсифат ноил гардем, диёрамонро то гӯшаҳои дурдасттарини он боз ҳам ободу зебо гардонем, корхонаву коргоҳҳои нав бунёд кунем, барои сокинон ҷойҳои корӣ муҳайё намоем ва сатҳу сифати зиндагии халқамонро аз имрӯза дида, баланд бардорем. Вобаста ба ин масъала бо ташаббуси Президенти мамлакат чораҳои зарурӣ андешида шуда, амалигардонии ин ҳадафҳо дар фаъолияти мақомоти дахлдори давлатӣ ва ниҳоди алоҳидаи ҷомеаи шаҳрвандӣ мавқеи хосаро касб намуданд.

Татбиқи амалии ҳадафҳои мазкур имконият доданд, ки давлату Ҳукумат барои роҳандозии стратегияи нави давлатӣ - саноатикунонии босуръати кишварро пешниҳод созад. Пешниҳоди мазкур дар ироаи Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси Олӣ дар соли 2018 эълон гардидааст, ки барои табдил додани Тоҷикистон аз кишвари аграрӣ - саноатӣ ба саноатӣ - аграрӣ мусоидат намояд. Масъалаи саноатикунонии босуръати кишвар, ки ҳамчун ҳадафи стратегӣ маҳсуб меёбад, ҳамеша дар маркази диққати Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон қарор дорад.

Ташаббуси саноатикунонии Тоҷикистон дар навбати худ масъалаҳои бо ҷойи кор таъмин намудани ҷавонон ва аҳоли, монев гардидан ба таблиғи ақидаҳои ифротӣ, аз байн бардоштани шиддати муносибатҳои ҷамъиятӣ ва ба ин восита таъмини амнияти субот дар мамлакатро дар назар дорад. Бунёди корхонаҳои саноатӣ ва инфрасохтори он сабаби бо ҷойи кор таъмин намудани аҳолии мамлакат ва ба даст овардани музди меҳнати кофӣ мешавад, ки ин дар навбати худ сабаби баланд шудани неқуаҳволии шаҳрвандон мегардад.

Дар ин замина, яке аз ҷанбаҳои муҳими Паёми Пешвои миллатро масъалаи саноатикунонии босуръати кишвар ташкил медиҳад. Дар Паём зикр гардид, ки "Мо саноатикунонии босуръатро ҳамчун ҳадафи чоруми стратегияи кишвар қабул кардем, зеро рушди саноат барои таъмин намудани устувории иқтисодиёт, ташкили ҷойҳои нави корӣ, баланд бардоштани иқтисодии содироти мамлакат ва рақобатнокӣ он замина мегузорад. Дар натиҷаи тадбирҳои андешидашуда дар 7 соли охир ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ қариб 3 баробар (аз 10 миллиард сомонӣ ба 27,5

миллиард сомонӣ) ва ҳиссаи соҳа дар маҷмӯи маҳсулоти дохилии кишвар 5,1 банди фоизӣ (аз 12,6 ба 17,7 фоиз) зиёд гардидааст". Ҳамзамон, таъкид гардид, ки "нишондиҳандаҳои соҳа ҷиҳати иҷрои босифати барномаҳои қабулгардида ҳанӯз нокифоя буда, корҳо дар самти баланд бардоштани рақобатнокӣ маҳсулоти истеҳсоли ватанӣ, татбиқи сиёсати мусоидат ба содирот ва воридотивазкунӣ қонеъкунанда нестанд".

Ҳамин тариқ, Паёми имсолаи Пешвои миллат боз як қадами қатъӣ ба сӯи ояндаи дуррашон арзёбӣ мешавад. Дар умум, ҳамчун як шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон Паёми навбатии Президенти кишварро ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо рӯҳияи баланд қабул намуда, ҳамаи дастуру супоришҳо ва пешниҳодҳои Пешвои миллатро саривақтӣ, пурмазмун ва барои бехбудии мардуми Тоҷикистон равонагардида баҳогузори менамоем.

Аз ҷумла, ҷиҳати комилан баланд бардоштани сатҳу сифати зиндагии мардум, тақмили низоми ҳимояву дастгирии фаъолияти соҳибкориву сармоягузори, таҳияи Кодекси андоз дастури нави нави, вусъат додани истеҳсоли маҳсулоти ниҳой, бунёди инфрасохтори нақлиёт, таъмини аҳоли бо оби босифати ошомиданӣ, имтиёзҳо дар рушди соҳаи сайёҳӣ, пешрафти соҳаҳои илму маориф, тандурустӣ, ҳифзи иҷтимоии аҳоли, фарҳанг, татбиқи сиёсати ҷавонон, занон ва оила ва рушди варзиширо намунаи олиии ғамхори навбатии Сарвари давлат нисбати мардуми кишвар арзёбӣ менамоем.

Бо яд зикр намуд, ки дар баробари таҳлилу баррасӣ ва дурномаи масъалаҳои иқтисодиву иҷтимоӣ, ҳамзамон паҳлӯҳои ҳаёти ҷамъиятиву сиёсии кишвар, аз ҷумла тандурустӣ, илму маориф, фарҳанг, ҷавонон, заводу модарон, ҳудуди миллии, мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, ҳамкорихи минтақавию ҷаҳонӣ, масъалаҳои вобаста ба хатару таҳдидҳои замони муосир ва дигар мавзӯҳои сарнавиштосии ҷомеаи Тоҷикистон мавриди таҳлилу баррасӣ қарор гирифтанд, ки шарҳу тавзеҳи онҳо паҳлуи дигари Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси Олиро талаб менамоянд.

Бинобар ин, мо бевосита ба таҳлили самти иқтисодӣ - иҷтимоии Паёми Пешвои миллат, ки инъикоскунандаи рушди бонизомии иқтисодиёти кишвар мебошад, таваҷҷуҳ намуда, муҳимияти онро баён намудем.

Мусаллам аст, ки иҷрои барномаҳои инкишофи иқтисодии кишвар бар дӯши мо ҷавонон воғӯзор мегардад. Бо назардошти ин, моро зарур аст, ҳамеша гуфтаҳои Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмонро нақшаи кори ҳарӯзаи худ қарор дода, дар пайи иҷрои ин иқдомҳои пешгирифтаи Сарвари давлатамон бошем.

НОМАИ МУАЛЛИМИ ТАЪРИХИ РУСИЯ БА ПРЕЗИДЕНТИ ТОҶИКИСТОН

Балыко Тимофей, омӯзгори таърих, сайёҳ, таҳқиқотчи, нависанда ва суратгир аз Русия, ки дар нимаи моҳи августи соли 2018 аз Тоҷикистон баргашт, ба ин минтақаи Аврусиё чунон мафтуну мутаассир шуд, ки аз таассуроти худ ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон нома навиштааст.

Салом, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон!

Ман, муаллими таърих, ҷомеашиносӣ ва таҳқиқоти рӯҳонии вилояти Подмоскове, мактаби миёнаи №16, ноҳияи Шелковои Федератсияи Русия, моҳи августи соли 2018 имкон пайдо кардам, ки бо ҳадафҳои таҳқиқоти этнографӣ аз кишвари аҷибу ҳайратангези Шумо дидан наоям ва ҳоло меҳонам миннатдори самимонаи худро ба тоҷикони оддиву меҳнаткаши Тоҷикистон барои муҳаббатҳои меҳмоннавозияшон аз як сайёҳ баён созам.

Дар давоми даҳ соли охир, ман бо ҳадафи таҳқиқот ба минтақаҳои гуногуни сайёраамон, аз ҷумла Хитой, Ҳиндустон, Мексика, Осиёи Ҷануби Шарқӣ, Африқо, Исроил, Фаластин, Эрон ва дигар кишварҳо сафар кардам.

Ба назари ман, Тоҷикистон, бешубҳа, дӯстонатарин кишвар дар муносибат нисбат ба сайёҳон мебошад.

Намунаҳои хайрхоҳӣ ва меҳрубонӣ бисёранд. Шахсои бегона дар Душанбе, вақте фаҳмиданд, ки ман аз Русия омадам, борҳо кори худро гузоштаву масирҳояшонро тағйир карда, маро ихота намуданд ва ба Русия барои чандин соли дӯстӣ дар давраҳои барои ин мардум душвору мушкул суханони миннатдорӣ баён карданд. Тоҷикон ҳамеша кӯшиш доштанд, ки маро бо таомҳои миллии худ меҳмондорӣ кунанд ва барои кӯмак ба ман масъулиятро омодагӣ нишон медоданд.

Зухуроти равшани муносибат ба мусофир ин далел аст, ки мардуми Тоҷикистон, аз ҷумла тоҷирони тоҷик, дар аксар ҳолатҳо кӯшиш намекунанд, ки чуноне дар бисёр кишварҳо маъмул аст, ба меҳмон нархи дучанд ё ҳатто сеҷандро барои молу хизматрасониҳои пешниҳод кунанд. Ин гуна муносибатро ба мусофирон дар давлатҳои камта-

Намунаҳои хайрхоҳӣ ва меҳрубонӣ бисёранд. Шахсои бегона дар Душанбе, вақте фаҳмиданд, ки ман аз Русия омадам, борҳо кори худро гузоштаву масирҳояшонро тағйир карда, маро ихота намуданд ва ба Русия барои чандин соли дӯстӣ дар давраҳои барои ин мардум душвору мушкул суханони миннатдорӣ баён карданд. Тоҷикон ҳамеша кӯшиш доштанд, ки маро бо таомҳои миллии худ меҳмондорӣ кунанд ва барои кӯмак ба ман масъулиятро омодагӣ нишон медоданд.

ри дунё, то ҷое дар Эрон вохӯрдан мумкин асту халос.

Чунин муносибат ба меҳмон зуд эҳсоси бовариву эътимод ба кишварро ба вуҷуд овард, ки ман ҳатто қисмати зиёди роҳро бо мошинҳои боркашонӣ паймудам ва бори дигар аз меҳмоннавозиву инсондӯстии

рихи Тоҷикистони қадимаи тоисломӣ, давлатдори Суғдиён ва давраи Шӯравӣ шинос шудам.

Бо мақсади таҳкими дӯстии халқҳо, ман аллакай ба вазирӣ маорифи Федератсияи Русия О.Ю. Васильева бо пешниҳоди баррасии имконияти зиёд кардани шумораи соатҳо, ки

мардуми Тоҷикистон қаноатмандӣ ҳосил кардам. Дар аксар мавридҳо посухҳои мардум ба пурсишҳои маро ба ҳайрат овард. Ронандагони мошинҳои боркашонӣ омода буданд роҳи худро тағйир диҳанд ва маро ба ҷойҳои дурдасти Тоҷикистон барои нишон додани зебогии кӯҳҳо ва кӯлҳои кӯҳӣ баранд. Ин хеле хуб ва таъсирбахш буд.

Ман шубҳае надорам, ин ба он вобаста аст, ки мардуми Тоҷикистон таърихи қадима ва бой доранд ва ҳамчунин риояи анъанае аст, ки Шумо онро дар давлати худ нигоҳ медоред. Ин ба он маъно аст, ки Русия аз Тоҷикистон мавзӯҳои меомӯхтагӣ зиёде дорад.

Дар осорхонаҳо ва ҳам аз шахрвандони оддӣ ман бо таваҷҷӯҳи зиёд бо тафсилоти таъ-

барои омӯзиши таърихи Тоҷикистон дар барномаи таълимии мактабҳои Русия ҷудо карда мешаванд, нома ирсол намудам. Дар баробарӣ бо дигар давлатҳои ҳамсояи тамаддуни Аврусиёи дошта.

Бо шавқу завқи баланд ман раванди лоиҳаи гуманитариро дар байни Русия ва Тоҷикистон пайгири мекунам, ки дар он муаллими Русия дар Тоҷикистон фаъолият менамоянд. Ман шодам, ки ҳамкориҳои зич байни давлатҳои мо ба фаъолияти созмонҳои ва иттиҳодияҳои ҷамъиятии ғайритаҷирати мусоидат мекунад. Ташаққури самимона ва азим ба Шумо барои яке аз беҳтарин кишварҳои ҷаҳон - Тоҷикистон.

Манбаъ: Маркази Льва Гумилева, аз русӣ тарҷумаи Нурали Хоркашев

• Шеъри рӯз

Давлати Раҳмониён

ШЕРИ ҚАФАСӢ

Бар шери қафас хори тан мемонад,
В - аз хори қон наъра задан мемонад.
Шере, ки даруни панҷара зода шудааст,
Шоҳест, ки бе гӯру қафан мемонад.
То зинда бувад, қафас барояш ватан аст,
Рӯзе, ки бимирад, аз Ватан мемонад.
Кас гӯр надидаст, ки шере хуфтаст,
Ин мурда ба каргасу заған мемонад.
Дил дар қафаси сина қиёмат дорад,
Шери қафасӣ бар дили ман мемонад!

ДУ ҲИКМАТ

ШАППОТӢ

Муаллим баъди анҷоми дарс талабаҳоро ҷавоб дода, аз синф берун шуд. Дид, ки дар даҳлез яке аз талабаҳо дигарашро пешпо дода афтонд. Талабае, ки ба замин афтонд, яке аз талабагони фаъол буд. Муаллим талабаро ба хотири хушхаҷоқияш дӯст медошт. Омада, ўро аз замин бардошт ва сару либосашро аз гарду хок пок кард. Баъд талабаи дигарро, ки беадабӣ карда буд, аз гӯшаи дошта, ба синфхонаи ҳолӣ даровард.

Омӯзгор чанд сол мешавад, ки дар ин мактаб дарс медиҳад. Ба вай борҳо вазифаҳои баландтар пешниҳод карданд, аммо нарафт. Ҳатто ба шуъбаи маориф ба кор хонданд, азбаски ў мактаби деҳаашро мисли хонаи худаш дӯст медошт ва аз талабаҳо дил қанда наметавонист, қабул накард. Ҳоло вай талабаи "беадаб"-ашро бо нияти танбеҳ додан ба синф дароварда, ба рӯяш чунон шаптои зад, ки дандони талаба шикаста хун ҷорӣ шуд. Хуни даҳони талаба ба куртаи муаллим ҳам расида, онро доғдор кард.

Муаллим аз гоҳи газаб надонист чӣ кор кардааст. Вақте ки ба худ омад, каме пушаймон шуд. Вале дар дил мендешид, ки сазои ин бача ҳамин аст. Талаба, ки ҳоло ҳам аз ҷой нахоста буд, дасташро саросема ба ҷайбаш бурд. Ин ҳолат аз назари муаллимаш пинҳон намонд. Муаллим худ ба худ гуфт:

- Талабае, ки натарсида, ҳамсинфашро афтонд, ҳоло барои аз муаллимаш қасос гирифтани ҳама корро мекунад".

Муаллим фикр мекард, ки талаба аз ҷайбаш корд ё олате бароварда, ба вай ҳамла мекунад. Вале писарак дасташро аз ҷайбаш берун карда, рӯймолчаеро ба муаллимаш дароз кард, ки чанд рӯз пеш ҷангоми мактабравӣ модараш ба ҷайбаш гузошта буд. Дар ҳоле ки хун дар кунҷи лабаш ҳоло ҳам сурхӣ дошт, ба муаллимаш гуфт:

- Муаллимҷон, куртаатон доғдор шуд. Иҷозат диҳед, пок кунам!
Мантиқ: Бо кӯдакон бо дурушти рафтор кардан нашоя!

ТИЛЛО

Деҳқони фақире буд, ки тамоми рӯз кор мекард, то кути лоямуте барои худ ва аҳли оилааш пайдо кунад. Дар лаҳзаҳои холигӣ ва дамгириаш орзу мекард, ки ҳазинае ёбад ва ўро аз эҳтиётмандӣ халос кунад.

Боре дар яке аз рӯзҳои гарм мисли одат дар саҳро кор мекард. Ӯ бисёр хаста шуда, зеро сояи да-

ракте нишаст ва гарқи орзуо хаёлоҳои нек шуд. "Агар Худованд ба ман қувваи сеҳрнок медод ва ман ҳар чизеро, ки медоштам, ба тилло табдил меёфт, он гоҳ ман аз меҳнати вазнин халос шуда, хушбахтона ҳаёт мегузаронидам". Ва ноҳост ба гӯшаи овозе расид:

- Эй деҳқон! Ту ҳозир ноили он чизе мешавӣ, ки орзу дорӣ! Дастатро ба болои ягон чиз гузор ҳамон замон ба тилло табдил меёбад.

Деҳқон ба гӯшаҳои худ бовар намекард. Бо вуҷуди ин ў дасташро ба замин дароз намуда, санҷаро ба каф гирифт. Дасташ расам нарасам санҷа ба тиллои соф табдил ёфт. Баъд деҳқон дасташро ба санги дигаре дароз кард-он ҳам ба тилло мубаддал гашт. Деҳқон бисёр хурсанд шуд ва ба фикр фуру рафт:

- Ман ҳозир ба шаҳр рафта гарду чанг ва санҷоро ба тилло табдил медиҳам... Баъд замини бисёр меҳарам, дар соҳили баҳр қасри боҳашамат месозам ва дар атрофи боғи калоне барпо мекунам... Ман аспҳои хушрӯи тездав ва либосҳои ба танам хубу шинам меҳарам...

Хост, ки аз ҷояш хезад, аммо аз хастагӣ, гурӯснагӣ, беморӣ, ташнагӣ натавонист.

- Қанӣ, он чизеро, ки пагоҳӣ аз хона ба худам овардам, хӯрам қарор дод ва ў дасташро ба тарафи хӯроқҳои овардааш дароз намуд, ки дар латтае печонида шуда буданд ва он буча зеро дарахт буд. Деҳқон онро гирифта ба даҳон гузошт ва ҳис кард, ки фулуз аст. Нон ба тилло табдил ёфтааст! Дар халтача боз пиёз ҳам буд. Деҳқон зуд онро ба даст гирифт. Лекин онро ҳам хӯрда натавонист, чунки пиёз дар пеши чашмаш ба порчаи тиллои рехташуда табдил ёфт. Деҳқон саҳт тарсид. Чӣ хел ў акнун менӯшад ва меҳӯрад? Дар ин дунё танҳо бо як тиллоҳо чӣ хел зиндагӣ мекунад? Охир ў порчаи аз ин тиллоҳои ба роҳи осон ба даст омадаро истифода набурда ба зудӣ мурда меравад. Деҳқон чӣ хел бо азоб аз ташнагӣ гурӯснагӣ мурданашро пеши чашм овард. Охир ў ба ҳар чизе, ки даст мерасонд, ба тилло табдил меёфт. Ноҳост деҳқон чашмонашро ба ҳароси қушода дид, ки ба дарахт така карда хобаш бурда будааст. Гӯё аз китфаҳи кӯҳ афтаида бошад, нафаси сабук кашид.

Шукри Худо хайрият, ки ҳамаи ин дар бедорӣ не, дар ҳоб буд! Худ ба худ гуфт деҳқон.

**Таҳияи
Ҷаҳонгир РУСТАМШО**

ДУРДОНАҲОИ БУЗУРГОН

XXXX

Омад, дид, пирӯз гардид.

Сезар Юлий (сарлашқари бузурги римӣ)

XXXX

Ҳангоме, ки пурсиданд, чӣ гуна марг беҳтар аз ҳама аст, Сезар нахуст садо зад: марги ногаҳон!

Сезар Юлий (сарлашқари бузурги римӣ)

XXXX

Кулли комёбиҳои ҳар оила аз дараҷаи тарбияи фарзандон вобаста аст.

Л. Н. Толстой

XXXX

Нахуствазифаи оила тарбияи шоистаи фарзандон аст. Мактаби асосии тарбияи муносибати байниҳамдигарии зану мард, падару модар мебошад.

В. А. Сухомлинский

XXXX

Дар ҳаёти оилавӣ эҳтироми арзу ниёз, талабу хоҳиш ва ҳиссиёти ҳамдигар аҳамияти бағоят муҳимро дорост.

В. А. Сухомлинский

XXXX

Дар оила худтарбиякунӣ ва тарбияи яқдигар набояд лаҳзае қатъи назар шавад.

В. А. Сухомлинский

XXXX

Дар ташкили оила ҳавасбоз набояд буд ва танҳо ба ҳусни зоҳиривобаста набояд шуд. Аз рӯйи ҳавас ва зоҳир оиладор шудан маънои он аст, ки аз бозор чизи назарур, вале зебоеро хайдорӣ кунӣ.

А. П. Чехов

Ду чиз аст, ки ҳокимиятро побарқ мекӯнад, ҳифз мекунад ва меафзояд: артиш ва пул. Ин ду ба яқдигар маънӣ надоранд.

Сезар Юлий

(сарлашқари бузурги римӣ)

XXXX

Ҳар кас худ сарнавишташро месозад.

Сезар Юлий

(сарлашқари бузурги римӣ)

XXXX

Беҳтар аст зуд бимурд, то дар интизори марг ба сар бурд.

Сезар Юлий

(сарлашқари бузурги римӣ)

XXXX

Пирӯзи баста ба нотарсии сарбозон аст.

Сезар Юлий (сарлашқари бузурги римӣ)

ДАСТОВАРДҶОИ ТОҶИКИСТОН ДАР СОЛИ 2019

Чумҳурии Тоҷикистон дар соли 2019 ба бисёр дастовардҳои бузург ноил гашт ва мо чанде аз онро ба хонандагон пешниҳод мекунем. Умедвор ҳастем, ки дар соли 2020 ҳам Тоҷикистон рушду нумӯъ карда, дар арасаи байналмилалӣ нуфузи худро боз ҳам баланд мебардорад.

ПЕШВОИ МИЛЛАТ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН САЗОВОРӢ ҚОИЗАИ ТИЛЛОӢ ГАРДИДАНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР НАМОИШГОҶӢ БАЙНАЛМИЛАЛИИ БОҒПАРВАРИИ "ЭКСПО-2019"-РО МУҲИМ АРЗӢБӢ НАМУДАНД

Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон 26 декабри соли 2019 зимни ироаи Паёми худ ба Маҷлиси Олӣ сазовори Қоизаи тиллоӣ гардидани Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Намоишгоҳи байналмилалӣ боғпарварии "ЭКСПО-2019"-ро муҳим арзёбӣ намуданд. Дар робита Сарвари давлат изҳор доштанд, Ҳукумати мамлакат вазифадор аст, ки дар солҳои минбаъда тамоми захираҳои ба баланд бардоштани иқтисоди содироти кишвар, зиёд намудани ҳиссаи маҳсулоти ниҳони саноатӣ дар ҳаҷми содирот ва аз байн бардоштани монеаҳои маъмурии мавҷуда равона созад.

"Яке аз масъалаҳои ҳалталаб дар пешбурди содирот муаррифи нагардидани маҳсулоти истеҳсоли ватанӣ ва иштироки нокифоя дар намоишгоҳҳои байналмилалӣ мебошад ва аз масъулони, аз ҷумла Палатаи савдо ва саноат тақозо менамояд, ки дар ин самт корро ҷоннок намоянд. Бо ин мақсад ва ҷиҳати дастрасӣ ба маълумот оид ба номгӯи маҳсулоти содиротӣ ва корхонаҳои истеҳсолкунанда зарур аст, ки портали савдои Тоҷикистон тақвим дода шуда, корхонаҳои саноатӣ барои муаррифии маҳсулот ва пайдо намудани шарикони хориҷӣ сомонаҳои интернетии худро таъсис диҳанд", - тазаккур доданд Пешвои миллат.

Президенти мамлакат Эмомалӣ Раҳмон иброз доштанд, ки дар ин росто

Вазорати саноат ва технологияҳои нав бояд бо истифода аз таҷрибаи байналмилалӣ ва бо мақсади муаррифии маҳсулоти ватанӣ маълумоти дахлдорро бо зикри номи корхона, номгӯи маҳсулоти содиротӣ ва дигар иттилооти зарурӣ мунтазам ба нашр расонад.

"Имрӯз дар берун аз кишвар имконияти пайдо кардани маълумоти кофӣ доир ба корхонаҳои саноатӣ ва маҳсулоти аз лиҳози экологӣ тозаи Тоҷикистон маҳдуд аст. Сомонаҳои интернетии корхонаҳо роҳи аз ҳама самараноки муаррифии маҳсулоти саноатӣ ба ҳисоб мераванд. Роҳи дигари пешниҳоди маҳсулот барои фурӯш иштирок дар намоишгоҳҳои маҳсулоти саноатӣ дар кишварҳои хориҷӣ мебошад. Яъне аз ҳамаи воситаҳо бояд васеъ истифода карда шавад. Дар робита ба ин, Вазорати рушди иқтисод ва савдо, Агентии содирот ва Палатаи савдо ва саноат вазифадор карда мешаванд, ки барномаи рушди содиротро барои солҳои 2021-2025 таҳия ва ба баррасии Ҳукумати кишвар пешниҳод намоянд", - таъкид доштанд Президенти Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон.

Ёдовар мешавем, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соли 2019 ба як қатор дастовардҳои назарраси сатҳи байналмила-

лию минтақавӣ ноил гардид, ки сазовори Қоизаи тиллоӣ гардидани ӯшаи Тоҷикистон таҳти унвони "Боғдорӣ барои рушди деҳот" дар Намоишгоҳи байналмилалӣ боғпарварии "ЭКСПО-2019" яке аз онҳост.

Ин намоишгоҳ аз 29 апрел то 7 октябри соли 2019 дар шаҳри Пекини Ҷумҳурии Мардумии Чин сурат гирифт.

8-уми октябри соли 2019 дар маросими расмӣ ҷоизасупории Намоишгоҳи байналмилалӣ боғпарварии "ЭКСПО-2019" тибқи қарори Кумитаи тадорукоти Намоишгоҳ дар асоси хулосаи комиссияи байналмилалӣ иборат аз 11 нафар аз кишварҳои гуногун таҳти роҳбарии Президенти Ассотсиатсияи байналмилалӣ истеҳсолкунандагони маҳсулотҳои боғдорӣ (AIPH) Бернард Костером Ҷумҳурии Тоҷикистон дар номинатсияи "Майдонҳои дохилии намоишгоҳи байналмилалӣ" аз рӯи баҳогузори экспозитсияи намоишгоҳӣ, мутобиқати мавзӯ, муаррифи, ташкили кори Павилион ва тарҳи меъморӣ соҳиби қоизаи тиллоӣ гардид.

Бино ба иттилои Палатаи савдо ва саноати Тоҷикистон, аз Павилиони Тоҷикистон дар ин намоишгоҳи байналмилалӣ дар рӯзҳои қорӣ то 25 ҳазор нафар ва дар рӯзҳои истироҳатӣ то 45 ҳазор шаҳрвандони Ҷумҳурии Мардумии Чин ва хориҷӣ дидан намудаанд. Дар ин Намоишгоҳ зиёда аз 110 давлатҳои қаҳон, ташкилотҳои байналмилалӣ ва 120 музофот, шаҳр ва ташкилотҳои Чин иштирок карда, барои мукофотҳои Намоишгоҳ довталабӣ намуданд.

Дар намоишгоҳи мазкур Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ ба мавзӯи дастовардҳои соҳаи боғдорӣ худ, аз ҷумла меваҳои тару тозаи экологӣ, меваҳои хушк, фишурдаи меваҳо, асал, обҳои ташнашикани ширкати навтаъсиси "Сиёма" ва дигар маҳсулоти ширкат ва корхонаҳои худро муаррифи намуд.

Дар баробар ин, ба меҳмонон ва ташрифоварандагони Намоишгоҳ имкониятҳои сармоягузори, сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ низ муаррифи гардид.

Боиси зикр аст, ки дар доираи Намоишгоҳи мазкур бори аввал ширкати ватани "Абрикос ва компания" ба бозори калони Чин барои фурӯши меваҳои хушк роҳ ёфта, намояндагии доимии худро дар Ҷумҳурии Мардумии Чин таъсис дод.

28 апрели соли 2019 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар доираи сафари қорӣ дар Ҷумҳурии Мардумии Чин дар ноҳияи Янчин Намоишгоҳи байналмилалӣ боғдорӣ Пекин "ЭКСПО-2019"-ро тамошо карданд.

Дар ин намоишгоҳ бо дастури супоришҳои Президенти мамлакат ба хотири муаррифии арзандаи неъматҳои моддию маънавии ҷумҳури намояндагони сохторҳои марбутатаи соҳаи боғдорӣ, тиҷорату сайёҳат ва ширкатҳои ватанӣ номгӯи зиёди молу маҳсулоти истеҳсоли Тоҷикистон ва маводи имкониятҳои сайёҳии кишвари офтобиро ба маъруз гузошта буданд.

Тазаккур додан ба маврид аст, ки ӯшаи Тоҷикистон аз рӯи хусусиятҳои хоси табиати кишвар - куҳҳо, обҳои мусаффо, имкониятҳои сайёҳӣ ва иншооти таърихӣ сохта шуда буд.

МУҲАММАД ҶОИБ БАРАНДАӢ ҚОИЗАИ АДАБИИ АССАМБЛЕАИ БАЙНИПАРЛУМОНИИ ИДМ БА НОМИ ЧИНГӢЗ АЙТМАТОВ ГАРДИД

Шоир халқии Тоҷикистон Муҳаммад Ҷоиб Қоизаи адабии Ассамблеяи байнипарлумони Иттиҳоди Давлатҳои Му-

стақил ба номи Чингиз Айтматов тақдим гардид. Муҳаммад Ҷоиб ба қоизаи мазкур дар доираи 50-умин ҷаласаи Ассамблеяи байнипарлумони ИДМ, ки 21-22 ноябри соли 2019 дар шаҳри Санкт-Петербурги Федератсияи Россия доир шуд, мушарраф гардида буд.

Ин қоизаи байналмилалӣ дар ҷаласаи нухуми якҷояи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, даъвати панҷум дар шаҳри Душанбе ба шоир супорида шуд.

Гуфта шуд, ки Ассамблеяи байнипарлумони ИДМ бо пешниҳоди роҳбарияти Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Муҳаммад Ҷоибро дар соли 2019 барандаи ин қоизаи бонуфузи байналмилалӣ дар соҳаи адабиёт эълон намуд.

Мавриди зикр аст, ки қоизаи мазкур соли 2012 таъсис дода шуда, ҳамасола ба намояндагони шинохтаи адабиёту фарҳанги қаламрави ИДМ тақдим мегардад.

Шоир Муҳаммад Ҷоиб дар Тоҷикис-

тон ва берун аз он маҳбубияти хос дошта, муаллифи зиёда аз 40 асар, аз ҷумла "Турнаҳо", "Роҳи деҳа", "Фарёди ёдҳо", "Меҳри гиёҳ", "Хоки ватан", "Гавҳари меҳр", "Нури дида", "Боми сипеҳр", "Гумгаштапайдо", "Роҳи қаққашон", "Пойгаҳ", "Ватани Наврӯз", "Фархундапай", "Шоҳи Ҳамадон", "Сад ғазал", "Поси ошноӣ", "Парчами нанг", "Девон", "Қаъбаи дил", "Подарок" (бо забони русӣ), "Тоҷикистон Ватани Наврӯз аст" ва ғайра мебошад.

Муҳаммад Ҷоиб узви Иттифоқи нависандагони ИҶШС, Шоир халқии Тоҷикистон, дорандаи Қоизаи давлатии Тоҷикистон ба номи Абӯабдуллоҳ Рӯдакӣ мебошад.

Мавсуф 16 март соли 1954 ба дунё омада, соли 1977 факултети физикаю математикаи Донишқадаи давлатии омӯзгори шаҳри Кӯлобро хатм кардааст. Муҳаммад Ҷоиб баъди хатми донишқада соли 1977 ба ҳайси муҳбири Кумитаи телевизион ва радио дар минтақаи Кӯлоб ба фаъолият шурӯъ карда, аз соли 1987 то соли 1990 муҳбири ҳафтаномаи "Адабиёт ва санъат" дар ин минтақа буд.

Номбурда солҳои тӯлонӣ дар вазифаҳои сардори идораи телевизион ва радиои вилояти Хатлон, роҳбари қароргоҳи ҳукумати вилояти Хатлон дар минтақаи Кӯлоб, муовини Раиси Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, директори Киностудияи "Тоҷикфилм", директори Шабакати якуми телевизиони "Тоҷикистон" ва ғайра фаъолият намудааст.

"АМОНАТБОНК" БО ДИПЛОМИ ДАРАҶАӢ 1-И МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОНӢ МАҶЛИСИ ОЛИИ ТОҶИКИСТОН ҚАДРДОНӢ ГАРДИД

Бонки давлатии амонатгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон "Амонатбанк" барои хидмати шоиста бо мақсади баланд бардоштани мақоми зан дар ҷомеа ҳамчун мақомоте, ки дар он теъдоди бонувон аз шумори хизматчиёни давлатӣ ва фаъол зиёданд, бо Дипломи дараҷаи 1 ва Ифтихорномаи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қадрдонӣ гардид.

Диплом ва Ифтихорномаро муовини Раиси Маҷлиси намояндагони Маҷлиси

Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Хайриниссо Юсуфӣ ба Раёсати Бонки давлатии амонатгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон "Амонатбанк" аз номи Раиси ин мақоми олии қонунбарор Шукурҷон Зухуров тақдим намуд.

Хайриниссо Юсуфӣ иброз намуд, ки мутобиқи нақшаи қорӣ Кумитаи миллӣ оид ба аҳоли ва рушд дар назди Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар оғози соли равон тасмим гирифт, ки ҷиҳати иҷрои Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи тадбирҳои баланд бардоштани мақоми зан дар ҷомеа" ва дастури супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҷиҳати ҷалби бештари бонувон дар кулли бахшҳои ҳаёти ҷомеа, ҳамчунин ба муносибати 20-солагии Фармони мазкур нахустозмуни байнисоҳавӣ эълон намояд.

Озмуни мазкур бо манзури рӯнамоӣ намудани хидматҳои арҷманди Сарвари олии мамлакат, ки сабки модарнавозиву бонупарвариро ба ҳамагон илқо менамоянд, анҷом пазируфта, тамоми сохторҳои давлатӣ ва бахшҳои хидматрасониро фаро гирифт.

Дар ин давра дар асоси талаботи озмун ҷадвали исму насаби бонувон, ки дар мақомоти гуногуни давлатӣ (вазирату идораҳо, мақомоти иҷроия, суд, бонкҳо) фаъолияти пурсамар доранд, дастрас гардида, мақомоте, ки дар он теъдоди бонувон аз шумори хизматчиёни давлатӣ ва фаъол зиёданд, бо Диплом ва армуғонҳо қадрдонӣ шуданд.

БДА "Амонатбанк", ки дар он 1150 нафар бонувон фаъолияти пурсамар доранд, бо ишғоли ҷойи аввал сазори Дипломи дараҷаи 1 ва Ифтихорномаи ин озмун гардид.

"БРЕНДИ СОЛ-2019"

Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди "АКИА АВЕСТО АВТОМАТИВ ИНДУСТРИ" зери бренди "АКИА АВЕСТО" дар Озмуни ҷумҳуриявии "Бренди сол 2019" соҳиби қоизаи тиллоӣ гардид.

Қоиза дар маросими тантанавӣ ба директори генералии ҶДММ "АКИА АВЕСТО АВТОМАТИВ ИНДУСТРИ" Асрор Мирзоев тақдим карда шуд.

"АКИА АВЕСТО" фаъолияти худро моҳи январ соли 2018 оғоз намуд. Ҷамъият ҳамчун ширкати муштарак аз ҷониби ширкати ватани ҶДММ "Авесто Гурӯҳ" ва ширкати туркии "Ulasimlc Ve Dis Ticaret Anonim Sirketi" таъсис дода шуда, баҳри расидан ба ҳадафи миллии эълонгардида дар самти саноатикунони мамлакат роҳандозӣ шудааст.

Фаъолияти ширкати муштарак дар асоси "Созишномаи сармоягузори байни Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон,

ДАСТОВАРДҶОИ ТОҶИКИСТОН ДАР СОЛИ 2019

ЧДММ "Авесто Гурӯҳ" ва "Ulasim Ic Ve Dis Ticaret Anonim Sirketi"-и Ҷумҳурии Туркия оид ба сохтмони корхонаи истеҳсоли воситаҳои нақлиёти мусофирбарӣ чамъиятию боркаш ва ба роҳ мондани маркази хизматрасонии техникӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон" тибқи муқаррароти Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи созишномаи сармоягузорӣ" бо мақсади амалигардонии фаъолияти сармоягузорӣ, ба роҳ мондани истеҳсолот, мусоидат намудан ба содирот, воридотивазкунӣ ва таъсиси ҷойҳои нави корӣ равона карда шудааст.

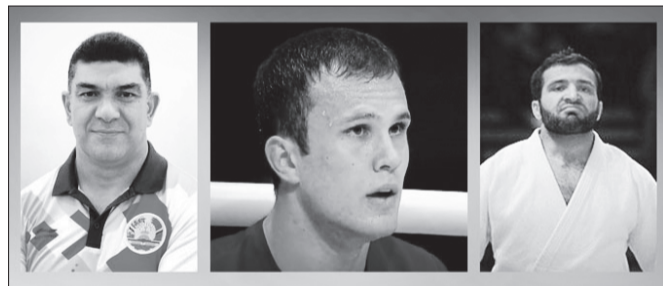
14 феввали соли 2018 Пешвои миллат мухтарам Эмомалӣ Раҳмон бо фаъолияти корхонаи муштараки "Акиа Авесто Автоматив Индастри", ки бори аввал дар мамлакат банду бастаи автобусҳои тамғаи "Акиа"-ро ба роҳ мондааст, шинос шуда, амалӣ кардани иқдоми мазкурро дар пешрафт ва баланд гардидаи сатҳу сифати хизматрасонӣ дар соҳаи мусофиркашонии шаҳри Душанбе муҳиму саривақтӣ арзёбӣ намуданд ва ҷиҳати сохтмони бинои хатти истеҳсоли санги асос гузоштанд.

Дар мавриди пурра ба фаъолият оғоз намудани корхонаи муштараки иқтисодии истеҳсоли автобусҳо дар як сол то 300 ададро ташкил дода, шумораи кормандон аз ҳисоби мутахассисони маҳаллӣ на кам аз 200 нафар хоҳад шуд.

Ҳаҷми сармоягузорӣ барои бунёд ва ба роҳ мондани хати истеҳсоли воситаҳои нақлиёти чамъиятию мусофирбар 100 млн. сомониро дар бар мегирад.

ВАРЗИШГАРОНИ ТОҶИК ДАР МУСОБИҚАҶОИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ СОҲИБИ 355 МЕДАЛИ ТИЛЛО ШУДАНД

Соли 2019 дар радиои рушди соҳаҳои иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва фарҳангӣ дар самти варзиш ва ҷавонон низ дар сатҳи дохилию байналмилалӣ як зумра пешравии дастовардҳои назаррас ба амал ома-

данд. Аз ҷумла, дар ин давра варзишгарони ҷавони тоҷик дар садҳо мусобиқаҳои байналмилалӣ иштирок намуда, ҷойҳои намоёнро ишғол намуданд.

Соли 2019 917 нафар варзишгарон дар мусобиқаҳои сатҳи байналмилалӣ ширкат намуда, ба ҳазинаи варзиши мамлакат 994 медал ворид намуданд, ки инҳо 355 медали тилло, 250 медали нура ва 389 медали биринҷӣ мебошанд.

Маҳз бо таваҷҷуҳ ва ғамхориҳои беназири сиёсати варзишпарваронаи Пешвои миллат мухтарам Эмомалӣ Раҳмон имрӯз дар ҷумҳурӣ беш аз 9 ҳазору 853 иншооти варзишӣ мавриди истифодаи ҷомеа ва варзишгарон қарор гирифтаанд. Аз ин шумора 140 муассисаи варзишӣ барои омода намудани варзишгарони касбӣ бо фарогирии 47 ҳазору 930 наврасону ҷавонон фаъолият менамоянд.

Сол аз сол зиёд гардидани инфрасохтори варзишӣ дар мамлакат барои иҷрои яке аз самтҳои афзалиятноки Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030-таъмини тарзи ҳаёти солими ҷомеа мусоидат менамояд.

Ин дар ҳолат, ки Пешвои миллат 26 декабр зимни ироаи Паёми хеш ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон иброз доштанд, ки "соли 2019-ум 358 иншооти варзишӣ, аз ҷумла зиёда аз 200 иншоот дар пойтахти мамлакат сохта шудааст. Мо бояд дар оянда низ ба оммавигардонии варзиш ва таълиқи тарзи ҳаёти солим диққати аввалиндараҷа диҳем ва барои тандурустии аҳли ҷомеа

шароити боз ҳам беҳтар фароҳам оварем".

Бо ифтихор метавон зикр намуд, ки имрӯзҳо варзишгарони тоҷик дар қатори ҳазорон шахрвандони ба нангу номуси Тоҷикистон дар ин соҳа хизматҳои шоиста намуда, баҳри баланд бардоштани нуфузу эътибор ва шарафи Ватани азизамон саҳми арзандаи худро мегузоранд.

Инҷо метавон қаҳрамонҳои варзишгари тоҷик Сомон Маҳмадбековро мисол овард. Ӯ нахустин варзишгари тоҷик аст, ки моҳи октябри соли 2019 дар Чемпионати ҷаҳон байни ҷавонон оид ба гӯштини дзюдо унвони чемпиони ҷаҳонро ба даст овард. Сомон дар вазни 73 килограмм бар варзишгарони Кеп Верд - Семедо Клаудиано, Қирғизистон - Асад Масабириров, Белгия - Абдул Малик Умаев, дар даври ҷоракниҳӣ бар намояндаи Италия Эдуардо Мелла, дар нимфинал бар Самуэл Гасснер аз Австрия ва дар финал бар Георгий Элбакиев аз Россия дастболо шуда, соҳиби медали тиллои чемпионат гардид.

Имрӯз тамоми мардуми ҷумҳурӣ аз пирӯзӣ ва комёбиҳои варзишгарону паҳлавонон дар мусобиқаҳои ҷаҳонӣ, аз ҷумла медалҳои олимпӣ ва дигар мукофоти дастовардҳои назарраси онҳо ифтихор доранд.

Ҳунарнамоии гурзандози маъруф Дилшод Назаров, нахустин чемпиони ҷаҳон аз Ҷумҳурии Тоҷикистон дар риштаи дзюдо байни ҷавонон Сомон Маҳмадбеков, чемпиони Осиё дар намуди бокс Баҳодур Усмонов, Шаҳриёр Даминов (қайиқронӣ), Сиёвуш Иброҳимов (таэквондо), Сабрина Абророва (шоҳмот), Ғаниҷон Ғаниев (дзюдо), Беҳрузи Хоҷазода (дзюдо), Хушқадам Хусравов (самбо), Комроншоҳи Устопириён (дзюдо), Темур Раҳимов (дзюдо), Фирӯз Мирзорачабов (юнону румӣ), Шероз Оҷилов (юнону румӣ), Ислон Толибов (юнону румӣ), Муҳсинҷон Муллоҷонов, дастаи ҷавонони футболӣ 16 ва 17- солаҳо нишонҳои олии ин гуфтаҳо мебошад.

Яке аз дастовардҳои беназири Тоҷикистон соли 2019- ин 23 декабр дар шаҳри Лондон аз ҷониби Федератсияи байналмилалӣи теннис ба рӯйхати бозиҳои байналмилалӣ дохил намудани Мусобиқаи байналмилалӣ оид ба теннис байни наврасон барои дарёфти "Ҷоми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон" мебошад. Шурӯъ аз соли 2020 дар мусобиқаи мазкур намояндагони беш аз 30 давлати дунё иштирок менамоянд.

Инчунин бо мақсади рушд додани соҳаи варзиш дар ҷумҳурӣ, тарғиби тарзи ҳаёти солим, муттаҳидӣ, ягонагӣ ва дӯстӣ миёни миллатҳои варзишгарон соли 2019 дар ҷумҳурӣ 9 мусобиқаи байналмилалӣи варзишӣ: Мусобиқаи байналмилалӣ оид ба теннис дар шаҳри Хучанд ва Душанбе, Мусобиқаи байналмилалӣ оид ба гӯштини юнонӣ - румӣ байни дастаҳои давлатҳои аъзои шӯроӣ "Динамо", Мусобиқаи байналмилалӣ оид ба шиноварӣ дар шаҳри Хучанд, Мусобиқаи байналмилалӣ оид ба теннис байни наврасон барои дарёфти "Ҷоми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон", Мусобиқаи байналмилалӣ оид ба дзюдо барои дарёфти "Ҷоми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон", Чемпионати байналмилалӣи КАФА оид ба футбол байни наврасони то 16-сола ва Чемпионати байналмилалӣи КАФА оид ба футбол байни ҷавондухтарони то 23-сола доир карда шуд.

ЧОРШАНБЕ АЛОВАТОВ ДАР ОЗМУНИ CENTRAL ASIA'S GOT TALENT ҒАЛАБАИ МУТЛАҚ БА ДАСТ ОВАРД!

Чоршанбе Аловатов, овозхони ҷавони тоҷик, нахустин ғолиби мутлақи озмуни нахустини Central Asia's Got Talent гардид ва 10 миллион тангаи қазоқӣ,

баробар ба беш аз 26 ҳазор доллар ҷоизаи асосии озмунро соҳиби қард. Пирӯзии ӯ дар пайи овоздиҳии сокинони ҷаҳон ҷумҳурии Осиёи Марказӣ ба даст омад.

Чоршанбе Аловатов яке аз 12 иштирокдори даври ниҳии Central Asia's Got Talent ва намояндаи ягонаи Тоҷикистон дар даври охирин буд. Маросим рӯзи якшанбе, 22-юми декабр дар шаҳри Нурсултони Қазоқистон баргузор гардид.

Яке аз даҳҳо ҳазор нафар ҳаводорони сурудҳои ӯ эҳсоси гуворои шодию ифтихори худро дар шабакаи Facebook мухтасар чунин баён доштааст: "Якшанбе Чоршанбе шуд!". Бале, дирӯз ҳама номи Чоршанберо дар забон ва дар қалбу хотир доштанд, фазоро гӯё номи Чоршанбе пур карда буд.

Чоршанбе Аловатов дар даври ниҳой таронаеро аввал ба забони италийӣ ва сипас тоҷикӣ иҷро кард. Вай дар даври гузашта таронаи "Агар он турки шерозӣ"-и Далер Назаров ва "Ақрамҷон"-и Муборакшоро хонда, мавриди ситоиши доварону тамошобинон қарор гирифта буд.

Чоршанбе 21-сола ва писари Ҳунарпешаи халқии Тоҷикистон, дорандаи Ҷоизаи давлатии ба номи Абӯабдулло Рӯдакӣ, фалаксарои машҳур Ақназар Аловатов буда, дар шаҳри Хоруғи вилояти Бадахшон ба дунё омадааст ва дар Душанбе ба камол расидааст. Қаблан иштирокдори озмунҳои "Овози тиллоӣ" ва "Парвин" дар Тоҷикистон буд.

Озмуни байналмилалӣи Central Asia's Got Talent дар даҳҳо кишвари дунё баргузор шудааст. Имсол ин озмун бори аввал дар минтақаи Осиёи Марказӣ баргузор шуд. Дар ин озмун аз ҷаҳон кишвар довталабони зиёде иштирок карда, ҳунаро тавоноҳои худро ба намоиш гузоштанд. Аз Тоҷикистон дар ин озмун афроди алоҳида ва инчунин гӯруҳи рақсии "Падида" иштирок карданд.

МУСАВВАРАИ "ДУНӢИ МАЛИКАИ АБРЕШИМӢ"-И ЗОКИР СОБИР ДАР ОЗМУНИ БАЙНАЛМИЛАЛӢИ РАССОМӢ ДАР АМРИКО СОҲИБИ ҶОИ АВВАЛ ВА МЕДАЛИ ТИЛЛО ГАРДИД

Дар Озмуни байналмилалӣи рассомӣ таҳти унвони "Рассом ва Офарандагӣ", ки 27 декабри соли 2019 дар шаҳри Нью-Йорк Амрико чамъбаст гардид, рассоми тоҷик, асосгузори ду равияи фарҳангӣ-меъморӣ "Нурворизм" ва "Танворизм" Зокир Собир ғолиби ҷойи аввал ва сазовори медали тиллои ин озмуни байналмилалӣ гардид.

Довталабон мусаввараҳои худро аз гӯшаи канои сайёра барои иштирок ба ин озмун ирсол намуданд. Озмун дар

се марҳила баргузор шуда, даври ниҳии он 27 декабри соли 2019 чамъбаст карда шуд. Аз миёни шумораи зиёде иштирокчиён рассоми мумтозу закинигори тоҷик Зокир Собир бо мусаввараи худ - "Дунёи маликаи абрешимӣ"

соҳиби мақоми аввал ва медали тиллоӣ гардид.

Мусаввараи "Дунёи маликаи абрешимӣ" дар асоси равияи ҷадиди "Танворизм" эҷод шуда, дар санъати ниғорандагӣю рассомии ҷаҳон бо тобишҳои эҷодӣ ва офарандагӣю хос ҳамчун дастоварди ҳунари шинохта мешавад.

Равияҳои ихтироънамудаи наққоши шинохтаи тоҷик Зокир Собир дар таърихи рассомии ҷаҳон равияҳои нав маҳсуб шуда, танзимгари воқеии нур ва шаклдиҳандаи асосии матоъ мебошанд. Натиҷаи аслии он эҳёи чеҳраҳо ва образҳои воқеию тахайюлии муаллифро бозгӯ менамояд. Зеро ба шинохти муаллиф, ҷаҳон аз нур иборат буда, ҳар ҷисми мавҷуд аз танзими нур шакл мегирад. "Агар мантиқан ба маънаи таваҷҷуҳ шавад, ин ду равия дар санъати рассомии тоҷик дастоварди бузург маҳсуб шуда, махсусан дар замони истиқлолияти давлатӣ чун падидаи мондагори санъати тасвирии тоҷикон арзиш доранд. Чунки бори аввал дар таърихи рассомии Тоҷикистон ва ҷаҳон ин ду равия ҳамчун сабки нави рассомӣ шинохта мешаванд.

Бояд гуфт, ки рассоми тоҷик Зокир Собир миёни рассомони ҷаҳон чун муаллифи ду равияи нави рассомӣ - "Нурворизм" ва "Танворизм" шинохта шуда, соли 2015 сазовори шохҷоизаи "Уқоби тиллоӣ" дар Амрико ва соли 2016 академики фаҳрии Академияи рассомии Федератсияи Россия гардида буд. Муваффақияти рассоми тоҷик Зокир Собир дар Озмуни байналмилалӣи "Рассом ва Офарандагӣ" -и Амрико дастоварди навбатии ин мусаввир дар охири соли 2019 мебошад.

Наққоши тоҷик Зокир Собир ҳадаф аз эҷоди ду равияи нави "Нурворизм" ва "Танворизм" -ро хизмат ба фарҳанги рассомии миллӣ ва навгонӣ дар равияҳои наққошии ҷаҳон медонад, ки аз соли 2006 муаррифӣ гардида, дар озмунҳои байналмилалӣ чун равияҳои нави эҷодӣ иштирок менамоянд ва дар Тоҷикистон, Россия ва Украина пайравони эҷодии худро пайдо намудаанд.

МУСОБИҚАИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ОИД БА ТЕННИС БАРОИ ДАРӢФТИ "ҶОМИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМӢУРИИ ТОҶИКИСТОН" БА РӢЙХАТИ БОЗИҶОИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ОИД БА ТЕННИС ВОРИД ГАРДИД

23 декабри соли 2019 дар шаҳри Лондон тибқи қарори Федератсияи байналмилалӣи теннис Мусобиқаи байналмилалӣ оид ба теннис байни наврасон барои дарёфти "Ҷоми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон" ба рӯйхати бозиҳои байналмилалӣ оид ба теннис ворид карда шуд.

Соли 2020 дар Мусобиқаи байналмилалӣ оид ба теннис барои дарёфти "Ҷоми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон" намояндагони беш аз 30 давлати дунё иштирок менамоянд. Ба рӯйхати мусобиқаҳои байналмилалӣи ворид намудани мусобиқаи мазкур шаҳодат аз он медиҳад, ки Тоҷикистон дар заминаи сиёсати варзишпарваронаи Пешвои маҳбуи миллат мухтарам Эмомалӣ Раҳмон тавонист варзиши тоҷикро ба ҷаҳониён муаррифӣ намуда, барои варзишгарони тоҷик шароити созгор ва инфрасохтори зарурӣ фароҳам овард.

Ёдовар мешавем, ки бо фармони Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ- Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон аз 19 март соли 2005 инҷониб ҳама-сола 23 - 27 август дар шаҳри Душанбе Мусобиқаи байналмилалӣ оид ба теннис байни наврасон барои дарёфти "Ҷоми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон" гузаронида мешавад.

Мақсад аз баргузори мусобиқаи мазкур - рушд додани ин намуди варзиш дар ҷумҳурӣ, тарғиби тарзи ҳаёти солим, муттаҳидӣ, ягонагӣ ва дӯстӣ миёни миллатҳои варзишгарон мебошад.

Гурдоваранда
Ҷаҳонгир РУСТАМШО

Таҳлили вазъи воқеи Чумхурии ислонии Афғонистонро аз нигоҳи таҳлилгарии масоили сиёсӣ Абдуллоҳи Раҳнамо нишон медиҳем. Таҳлили сиёсӣ, ки вай дар овози донишҷӯиямон ба мо ироа намуда буданд, меҳодам пешниҳоди хонандаи гиромӣ наоям, то таваҷҷуҳ ба муҳимоти Афғонистон маълумот пайдо кунанд.

"МАСЪАЛАИ АФҶОНИСТОН" ЧИСТ?

Ҳар гоҳ дар боби Афғонистон ва масъалаҳои атрофи он сухан равад, баъзе аз дӯстон эрод мегиранд, ки чаро ба ин "мавзӯи маҳдуд" чунин таваҷҷуҳи васеъ дорем ва чаро нерӯи зиёдеро сарфи омӯзишу таҳлили "масъалаи Афғонистон" месозем. Албатта, табиист, ки "масъалаи Афғонистон" мавзӯи ягонаи равандҳои минтақавӣ ва байналмилалӣ муосир нест, вале гоҳо эродҳо дар бораи таваҷҷуҳи бештар ба он, аз дарки нодурусти моҳияти "масъалаи Афғонистон" бармеояд. Аз ин рӯ, пеш аз огози баррасиҳо, зарур аст, ки ба таври кӯтоҳ моҳияти "масъалаи Афғонистон" ва фаҳмиши он аз ҷониби пажӯҳишгарони касбӣ ба таври мухтасар шарҳ дода шавад.

Муҳимтарин хусусияти бӯҳрони Афғонистон ин аст, ки заминаҳо, моҳият, омилҳо, хусусиятҳо ва миқёси он аз сатҳ ва ҷуғрофияи худ Афғонистон фаротар мебошад. Аз ин рӯ, дар сиёсатшиносии касбӣ ва тадқиқотҳои илмӣ Афғонистоншиносӣ зери мафҳуми "масъалаи Афғонистон" мавзӯро ва масъалаҳои зерин омӯхта мешаванд:

САТҲ ВА МОҶИЯТИ ДОХИЛИИ БҶҶРОНИ АФҶОНИСТОН

Бӯҳрони Афғонистон заминаҳои воқеӣ ва омилҳои амиқи дохилии худро дорад, ки бидуни шинохти онҳо дарки моҳияти "масъалаи Афғонистон" ғайримумкин аст. Барои шинохти пурраи ин бӯҳрон омӯзиши вазъияти таърихӣ, ҷуғрофӣ, сиёсӣ, иҷтимоӣ, қавмӣ, фарҳангӣ ва иқтисодии Афғонистон зарур аст. Илова бар ин, дар ин раванд бояд моҳияти ҳар ҳизбу гурӯҳи ҳаракати сиёсии кишвар, мавқеъгирӣ ва муносибати байни нирӯҳои сиёсӣ, печидагӣҳои қавмию забонию ҷомеа, муносибатҳои байниқавмӣ, хусусиятҳои фарҳанги суннатӣ ва ғайра омӯхта шаванд.

Аммо масъалаҳо ва ҷанбаҳои дохилии бӯҳрони Афғонистон як бахши хурди "масъалаи Афғонистон"-ро ташкил медиҳанд, ки омӯхтани онҳо наметавонад тамоми моҳият ва вусъати ин масъаларо нишон диҳад. Бинобар ин, омӯзиши фарогири мавзӯро тақозо менамояд, ки ҷанбаҳо ва сатҳҳои дигари бӯҳрон низ мавриди омӯзиши қарор гиранд.

САТҲ ВА МОҶИЯТИ МИНТАҚАВИИ БҶҶРОНИ АФҶОНИСТОН

Воқеияти даҳсолаҳои гузашта нишон медиҳад, ки бештари ҳамсояҳои минтақавии Афғонистон ба бӯҳрони ин кишвар таъсиргузор буда, ҳар яке сиёсат ва манфиатҳои муайяни худро пайгирӣ менамояд. Дар тӯли солҳо рӯшан гардид, ки аксари ҳамсояҳои Афғонистон бо ҳимояти худ аз ҳизб, гурӯҳ, қавм ва ё идеологияҳои мушаххас дар Афғонистон ва ё бо пайгирӣи ошкору ниҳон аз ҳадафҳои сиёсӣ, амниятӣ ва иқтисодии худ, ба таври ноаён ба ҷузъе аз бӯҳрони ин кишвар табдил шуда, ба бӯҳрон моҳияти минтақавӣ бахшидаанд. Агар манфиати миллии баъзе ҳамсояҳои Афғонистон дар барқарорӣи сулҳу субот дар ин кишвар бошад, баъзе аз ҳамсояҳои дигари Афғонистон маҳз идомаи ин вазъи ноором ва ташаккул наёфтани ҳукумати қавии марказӣ дар ин кишварро ба манфиати худ мебинанд. Ин воқеият ҷузъи муҳимме аз равандҳои минтақавӣ буда, бе шинохтани сиёсат ва саҳми ҳамсояҳо дарки моҳияти бӯҳрони Афғонистон ғайримумкин мебошад. Яъне, ин масъала илова аз сатҳи дохилӣ, сатҳи ҷиддии минтақавӣ низ дорад.

САТҲ ВА МОҶИЯТИ ГЕОПОЛИТИКӢ ВА БАЙНАЛМИЛАЛИИ БҶҶРОНИ АФҶОНИСТОН

Бӯҳрони Афғонистон имрӯз ба саҳнаи рӯёриҳои манфиатҳои қудратҳои бузурги минтақавӣ ва ҷаҳонӣ табдил ёфтааст. Дар ин раванд Афғонистон ҳамчунин роҳи воридшавӣ ва нуфӯз дар Осиёи Марказӣ ва наздикшавӣ ба ҳавзаҳои нуфӯзи абарқудратҳои дигар маънои нав пайдо мекунад ва сарзамини Афғонистон ҳамчун майдони

"ҷанги ниёбати" ё "набарди фосилавӣ" истифода мешавад. Аз тарафи дигар, ҳаммарзии Афғонистон бо Ирон ва Покистон низ ин сарзаминро барои татбиқи баъзе нақшаҳои байналмилалӣ дар нисбати ин кишварҳои калидии минтақа, аз ҷумла ҳалалдор намудани ягонагии арзии онҳо, муносиб сохтааст. Ин аст, ки ҳар абарқудрат барои афзоиши нуфӯзи худ дар ин кишвар ва минтақаи атрофи он талош менамояд. Ҳамин тавр, "масъалаи Афғонистон" на танҳо сатҳи дохилӣ ва минтақавӣ, балки сатҳи калони геополитикии байналмилалӣ низ мегирад.

ҶАНБАИ ИҚТИСОДИЮ ЭНЕРГЕТИКӢИ БҶҶРОНИ АФҶОНИСТОН

Дар матни ин бӯҳрони печидаи аср муборизаи амиқи дигар чараён дорад, ки ҳадафи он дастбӣ ба манбаҳои саршори сарватҳои табиӣ ва энергетикӣ Афғонистон ва кишварҳои Осиёи Марказӣ ва назорати роҳҳои бузурги транзитӣ дар минтақа мебошад. Имрӯз ҷаҳон ба марҳилаи "иқтисодӣ энергетикӣ мегузарад" мегузарад ва иқтисодҳои давлатҳои бузург ба ҷалби бештари энерҷи ниёз доранд, аз ин сабаб, манбаҳои бузурги сарватҳои табиӣ ва энерҷии минтақа таваҷҷуҳи қудратҳои минтақавӣ ва ҷаҳониро ҷалб намудааст. Ҳар яке аз онҳо барои датрасӣ ба манбаҳои ва коҳиши нуфӯзи рақибони худ дар минтақа муборизаи ошкору ниҳони худро дар Афғонистон идома медиҳанд. Ин ҷанги бузурги иқтисодӣ ва энергетикӣ ҷиддитарин таҳдоби бӯҳрони Афғонистон аст, ки шинохти ҳаҷм, моҳият ва бозигарони он барои дарки дурусти "масъалаи Афғонистон" имкон медиҳад.

ҶАНБАИ ИДЕОЛОГИИ БҶҶРОНИ АФҶОНИСТОН

Дар канори ҷанбаҳои зикршуда, аз дохилии "масъалаи Афғонистон" як хати сурхи идеологӣ ва ақидаи низ мегузарад, ки он рӯёриҳои ҷангӣ ҷаҳонбинӣ ва ҳатто ҷангӣ фаҳмиши исломиро дар бар дорад. Ҷанбаи идеологӣ ин бӯҳрон ҳамзамон дар ду сатҳи идома меёбад: дар сатҳи аввал, баъзе аз доираҳо ва гурӯҳҳои дохилии Афғонистон ва доираҳои ақидаҳои байналмилалӣ Афғонистонро ҳамчун сангари пеши раванди гузариши ақидаҳои исломгарой дониста, дар бӯҳрони Афғонистон муборизаи ақидаҳои худро мебинанд. Аксари ин доираҳо бӯҳронро дар чорҷӯҳои идеологӣ чун "набарди тамаддуни Шарқ ва Ғарб", "ҷанги куфру имон", "ҷанги ислому масеҳият", "мубориза бо истеъмори ғарбӣ", "рӯёриҳои дин ва дунявият", "муқовимат бо ишғолгарон" ва ғайра таъриф намуда, шояд аксари "сарбозони қаторӣ"-и онҳо муборизаи худро дар ин роҳ бо эътиқод ва содиқона пеш мебаранд.

Аммо дар сатҳи дуюм, масъалаи ақидаҳои ва идеологӣ барои доираҳои минтақавӣ ва байналмилалӣ як ниқоби муносиб барои амалӣ намудани ҳадафҳои сиёсӣ, иқтисодӣ ва геополитикӣ мебошад. Аз ин рӯ, онҳо аз ин гуна ақидаҳо ва гурӯҳҳои ҳимоя намуда, талош менамоянд, ки бо истифодаи онҳо ба мақсадҳои муайяни сиёсӣ ва иқтисодӣ худ бирасанд. Таҳлили фаҳми дурусти ин ҷанбаи зарифтари бӯҳрони Афғонистон, яъне паҳлӯи идеологӣ он, мавзӯи ҷиддӣ ва аз сатҳи Афғонистон ва минтақаи мо болотар мебошад.

ҶАНБАИ ҚАВМӢ, МАЗҶАБӢ ВА ФАРҶАНГӢИ БҶҶРОНИ АФҶОНИСТОН

Дар ду даҳсолаи охир ба мушоҳида мерасад, ки илова бар он тафсириҳои идеологӣи фикрӣ ва байнитамаддунӣ, дар бӯҳрони Афғонистон як силсила хатҳои нави набард, яъне набардҳои қавмӣ, мазҳабӣ ва фарҳангӣ моҳияти ҷиддӣ гирифтаанд. Дар ин раванд баъзе нирӯҳои берунӣ дар сатҳи минтақа ва ҷаҳон аз ғурсат истифода намуда, барои заиф сохтани як қавми Афғонистон ва ё дар муқобили он қавитар намудани қавми дигар сиёсатҳои ҳадафмандро амалӣ менамоянд. Баъзе доираҳои минтақавӣ ва байналмилалӣ ин бӯҳронро ҳамчун ғурсати муносиб барои зарба задан ба як мазҳабӣ исломӣ ва таблиғи ривочу тақвият

ТАҲЛИЛИ ВАЪЪИ ВОҚЕИИ

(Ҷанг андеша дар хошияи Паёми Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Чумхурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Чумхурии Тоҷикистон, аз 22-юми декабри соли 2019)

додани мазҳабӣ дигар истифода менамоянд. Чунин талошу набардҳои ҷиддӣ дар масъалаҳои фарҳангӣ, арзишӣ, забонӣ ва ғайра низ ба назар мерасанд. Талошу ва сармоягузориҳои бисёр васеъ барои анҷоми фаъолиятҳои миссионерӣ барои гузариши динҳои дигар дар Афғонистон низ ҷузъи ин равандҳо мебошанд. Дар пушти ҳар як аз лоиҳаҳо ва талошҳои қавмӣ, динӣ, мазҳабӣ ва фарҳангӣ, доираҳо, кишварҳо ва нирӯҳои берунӣ аз назари сиёсӣ ва иқтисодӣ бисёр тавонманд, қарор гирифтаанд. Ин ҳолат бӯҳрони Афғонистонро боз ҳам печидатар намуда, онро аз сатҳи ин кишвар ва ин минтақа моҳияти фаротар мебахшад. Шинохти умқи ва вусъати фароминтақавӣ вазъият, имкони бештари шинохти дурусти "масъалаи Афғонистон"-ро фароҳам меорад.

ҶАНБАИ АМНИЯТИИ БҶҶРОНИ АФҶОНИСТОН

Идома ёфтани бӯҳрони тӯлонӣ ва бузурги Афғонистон ба вазъияти амниятӣ тамоми ҳамсояҳои он дар Осиёи Марказӣ ва Осиёи Ҷанубӣ, балки бисёр васеътар аз он таъсири мустақим мегузорад. Хусусан, боқӣ мондани заминаҳо ва пойгоҳҳои ташаккули ҳаракатҳои ифротгаро дар ин кишвар, ноамнӣ дар Афғонистонро ба як манбаи доими таҳдид ба амниятӣ минтақавӣ ва байналмилалӣ табдил додааст. Аз ин рӯ, дар даҳсолаҳои охир таъмини амниятӣ устувори минтақавӣ ва ҳатто байналмилалӣ ба ҳалли масъалаи Афғонистон вобастагии ҷиддӣ пайдо кардааст. Пас, бе омӯзиши оғоӣ аз ин ҷанбаи бӯҳрони Афғонистон дар бораи таъмини амниятӣ минтақавӣ сухан гуфтан мушкил аст.

Хулоса, маҷмӯи ин масъалаҳо дар ҳамбастагӣ бӯҳрони фарогириро бо номи "масъалаи Афғонистон" ташкил менамоянд. Пас, ҳангоме дар бораи "масъалаи Афғонистон" сӯҳбат меравад, илова бар вазъият ва равандҳои дохилии худ Афғонистон, равандҳои минтақавӣ дар атрофи он, нақшу сиёсати ҳамсояҳо, моҳияти идеологӣи фароминтақавӣ бӯҳрон, набардҳои қавмию динию қудратҳои бонуфӯз, равандҳои геополитикӣ ва сиёсати минтақавӣ қудратҳо, масъалаи таъмини амниятӣ минтақа ва ғайра низ дар назар гирифта мешавад.

Яъне, "масъалаи Афғонистон" гиреҳи бузурги муносибатҳои байналмилалӣ ва саҳнаи бархӯрдӣ манфиатҳо ва сиёсатҳои минтақавӣ ва ҷаҳонӣ буда, моҳият ва аҳаммияти он аз сатҳи Афғонистон ва минтақа бисёр фаротар мебошад. Ба ибораи дигар, омӯхтани "масъалаи Афғонистон" ба маънои омӯхтани моҳияти бӯҳрони Афғонистон ва илова бар он, моҳияти равандҳои минтақавӣ ва байналмилалӣ дар атрофи Осиёи Марказӣ ва Осиёи Ҷанубӣ аст. Метавон гуфт, ки "масъалаи Афғонистон" як унвони умумӣ ва ҷамъабастии ин гиреҳ ва бӯҳрони бузурги сиёсӣ, иқтисодӣ, идеологӣ ва геополитикӣ минтақавӣ ва байналмилалӣ муосир мебошад. Сабаби "таваҷҷуҳи махсус" ба "масъалаи Афғонистон" маҳз дар ҳаҷм аст. Дар чунин вазъ-

ият, таваҷҷуҳ накардан ва дар канор мондан аз омӯзиши ин масъала ба маънои берун мондан аз матну дарки як бахши муҳимми равандҳои воқеи минтақавӣ ва байналмилалӣ муосир мебуд.

ҶАРО АФҶОНИСТОН ВА ОСИЁИ МАРКАЗӢ?

Ҷангоми омӯхтани "масъалаи Афғонистон" мавзӯи таъсиргузорию таъсирпазирӣ ин бӯҳронро ба кишварҳои хориҷӣ, хусусан, бо ҳамсояҳои минтақавӣ он ба таври васеъ баррасӣ мегардад. Омӯзиши маводи фаровони илмӣ таҳлилий дар ин самт нишон медиҳад, ки таҳқиқот бештар дар мавриди робитаи "масъалаи Афғонистон" бо ҳамсояҳои ҷанубӣ он, аз ҷумла Покистон, Ирон, Ҷинд ва Туркия (ҳамчун шарикони минтақавӣ) ва бо кишварҳои алоҳидаи ғарбӣ, мисли ИМА, кишварҳои узви Иттиҳодияи Аврупо ва ғ. анҷом шудаанд. Вале таҳқиқот дар мавзӯи таъсиргузорию таъсирпазирӣ "масъалаи Афғонистон" бо ҳамсояҳои шимолии он дар Осиёи Марказӣ ва хусусан, бо Тоҷикистон, бахши камтари ин маводро ташкил менамоянд.

Албатта, маводи хабарӣ ва иттилоотӣ дар мавриди муносибатҳои дуҷонибаи кишварҳои Осиёи Марказӣ ва "масъалаи Афғонистон" фаровон буда, ҳамчунин солҳои охир, дар доираҳои илмӣ ин мавзӯро дар сатҳи рисолаҳои илмӣ номзадӣ ва докторӣ низ мавриди таваҷҷуҳ қарор дорад. Бо вучуди ин, маводи ҷиддӣ таҳлилий ва тадқиқотӣ фарогири илмӣ, ки нашр ва дастраси ҳамагон гашта бошанд, дар ин самт ҳанӯз зиёд нестанд.

Аз ин рӯ, аввалин хулосае, ки аз баррасии тамоми маводу адабиёти мавҷуда ба даст меояд, ин аст, ки мавзӯи таъсирпазирӣи дуҷонибаи Афғонистон ва кишварҳои Осиёи Марказӣ ва умуман, кишварҳои самти шимол, ҳанӯз ба таври зарурӣ омӯхта нашудааст. Пас, ҳуди ба сатҳи кофӣ омӯхта нашудани ин масъала як сабаби ҳамчун мавзӯи омӯзишу таҳлил интиҳоб гаштани он мебошад.

Аммо хулосаи дуюм ин аст, ки дар Тоҷикистон ба таври кофӣ омӯхта нашудани мавзӯи таъсиргузорию таъсирпазирӣи Афғонистонро ба кишварҳои Осиёи Марказӣ ҳаргиз ба маънои аҳаммияти ҷиддӣ надостани ин масъала ва ё ба маънои ҷой надостани чунин таъсирпазирӣ нест. Балки он як мавзӯи воқеӣ ва ҳассос буда, омӯзиши амиқи он ҳам барои Афғонистон, ҳам барои кишварҳои Осиёи Марказӣ ва ҳам барои кишварҳои даргир дар "масъалаи Афғонистон" аҳаммият дорад. Аз ин рӯ, мавриди тадқиқоти ҷомеа қарор нагирифтани ин масъала бештар баёнги дуруст дарк нашудани ҳассосияти мавзӯро аст. Пас, аҳаммияти илмӣ назарӣ ва ҷанбаи амалию корбурди мавзӯро сабаби дигари ҳамчун мавзӯи алоҳидаи омӯзишу таҳлил қарор гирифтани он мебошад.

Хулосаи сеюме, ки бояд зикр гардад, ин аст, ки таъсиргузорию таъсирпазирӣи

ЧУМҲУРИИ ИСЛОМИИ АҶҶОНИСТОН

"масъалаи Афғонистон" ба кишварҳои Осиёи Марказӣ як раванди яққониба набуда, моҳияти мутақобил дорад. Яъне, ҳамон гунае, ки "масъалаи Афғонистон" ба вазъияти кишварҳои Осиёи Марказӣ таъсири амиқу ҳамаҷониба мегузорад, кишварҳои Осиёи Марказӣ низ дар навбати худ ба "масъалаи Афғонистон" таъсир мегузоранд. Аммо омӯзиши маводи мавҷуда нишон медиҳад, ки дар таҳқиқи таҳлили ин масъалаи

Марказӣ бошад.

Нуктаи дигаре, ки муҳим, воқеӣ ва зарурӣ будани ин масъаларо собит менамояд, ишора ба моҳияти таъсирпазирӣ ва сатҳу миқёси он аст. Яъне, посух ба саволе, ки чаро ду минтақа ба ҳамдигар таъсири амиқ доранд ва чӣ омилҳо онҳоро барои ҳамдигар чунин таъсиргузор ва таъсирпазир намудааст? Маҳз посухи ин савол метавонад нишон ди-

буда, дар тӯли таърих даҳҳо бор мавриди ҳамлаи берунӣ қарор гиранд. Табиист, ки тағйири вазъияти сиёсӣ дар ҳар яке аз онҳо бар вазъияти сиёсии дигаре таъсири ҷидди мусбат ё манфӣ доштааст. Хусусан, пас аз қарор гирифтани дар минтақаи нуфӯзи ду қутби муқобили геополитикӣ, аз ҷумла, дар даврони рӯёриии империяҳои Русия ва Британия, дар давраи "чанги сард" ва ҳатто дар даврони муосир, ин ду минтақа ҳамеша бар вазъияти умумии сиёсии ҳам таъсири амиқ доштаанд. Мисоли рӯшани чунин таъсиргузори амнияти сиёсӣ таъсири амалиёти этнитофи байналмилалӣ зиддтеррористӣ дар Афғонистон бар вазъият ва сарнавишти Осиёи Марказӣ мебошад, ки дар бахшҳои баъдӣ ба таври муфассал барарсӣ мешавад.

дар фарҳангу тафаккури мардуми ҳамфарҳанги ду ҷониб тағйироти ҷиддӣ низ ба вучуд омадаанд, вале ба ҳар ҳол, имрӯз низ умумиятҳои нисбат ба тафовутҳои бисёр бештанд. Яъне, тавре зикр шуд, имрӯз низ мардуми ду ҷониб номҳои миллӣ, забонҳо, дин, урфу одатҳо, суннатҳо ва умуман, фарҳанги миллии худро ҳифз намудаанд, ки он заминаи як умумияти фаромарзиро ба вучуд овардааст. Ин ҳамфарҳангӣ дар умумият ва ё наздикии арзишҳо ва рамзҳои фарҳангӣ, таърихи адабиёт, фольклор, хунару мусиқӣ, этнография ва ғайра низ ба таври ҷиддӣ ифода мегардад.

Аз назари фарҳангӣ, хати сарҳади сиёсӣ, ки миёни ду минтақа мегузарад, гӯё чизеро ба таври усулӣ тағйир намекунад, зеро аз ду тарафи ин хат боз ҳамон қавмҳо, ҳамон забонҳо, ҳамон номҳо ва ҳамон фарҳанг мушохида мешаванд. Хусусан, умумияти қавмӣ ва забонӣ, ки байни мардумони минтақа ҳифз шудааст, ба таври табиӣ онҳоро барои ҳамкорӣ бо ҳам майл медиҳад. Тавре зикр шуд, дар шароити умумияти фазои иттилоотӣ робитаҳои фарҳангӣ ва таъсиргузори умумии онҳо ба вазъияти умумии фарҳангии Афғонистон ва Осиёи Марказӣ ру ба афзоиш мебошад. Масалан, имрӯз бисёре аз адибон ва овозхонони Тоҷикистон ва Афғонистон ба таври муштарак дар муҳити фарҳангии ҳар ду кишвар ҷойгоҳи ҷиддӣ доранд.

ОМИЛИ ҚАВМӢ

Ду минтақаи мавриди назар аз нигоҳи миллии қавмӣ низ бо ҳам асосан муштарак мебошанд. Намояндагони аксари миллатҳо, ки дар Осиёи Марказӣ сукунат доранд, мисли тоҷикон, ўзбекҳо, туркманҳо, қирғизҳо, қазоқҳо ва ғ. дар Афғонистон низ ба сар мебаранд, балки дар яққониба беш аз нисфи аҳолии Афғонистонро ташкил медиҳанд. Ин омил низ муҳити қавмию миллии Афғонистон ва Осиёи Марказиро бо ҳам бисёр наздик намудааст. Илова бар ин, тоҷикон, ўзбекҳо ва туркманҳои Афғонистон дар минтақаҳои ҳаммарз бо ҳаммиллатони худ зиндагӣ доранд.

Имрӯз миллатҳои соҳибдавлати Осиёи Марказӣ нисбат ба вазъият ва сарнавишти ҳаммиллатони худ дар Афғонистон бетафовут набуда, бо онҳо робитаҳои бисёр наздики фарҳангӣ ва инсонӣ оҷод кардаанд. Масалан, дар ин самт давлати Қазоқистон ҳатто барномаи ба Қазоқистон кўчонидани қазоқҳои Афғонистонро татбиқ намуда, давлати Қирғизистон ба қирғизҳои Афғонистон кўмакҳои башарии мақсаднок мерасонад. Робитаҳои дуҷонибаи тоҷикон, ўзбекҳо ва туркманҳои ду ҷониб бошад, сатҳу миқёси бисёр бузургтар доранд. Хусусан, дар асри иттилоотӣ ва дар шароити дастрас будани расонаҳо ва шабакаҳо, робита ва таъсирпазирӣ миёни ҳамқавмон дар Афғонистон ва Осиёи Марказӣ ба марҳилаи нав ва бисёр ҷиддӣ худ расидааст.

ОМИЛИ ДИНӢ ВА МАЗҲАБӢ

Мардуми ду ҷониби рӯди Омӯ аз назари динӣ ва мазҳабӣ низ бо ҳам муштарак, балки қавмҳои ягона ҳастанд. Аксарияти мулҳои аҳолии ду тарафи марзро мусулмонон ташкил дода, дар тӯли марзҳои Афғонистон бо Туркменистон, Ўзбекистон ва бахши бештари Тоҷикистон аҳолии ҳар ду тараф пайраи мазҳабӣ ҳанафӣ ва дар минтақаи кўчонидаи Бадахшон бахше аз аҳолии ҳар ду тарафи марз пайраи равияи исмоилия мебошанд. Ин омил бониси таъсирпазирӣ ҷиддӣ мутақобилаи фазои мазҳабии Афғонистон ва Осиёи Марказӣ аст, ки албатта, гоҳо моҳияти мусбат ва гоҳо моҳияти манфӣ низ доштааст. Қобили зикр аст, ки ин "умумияти динӣ" ҳатто дар замони ҳузури нуруҳои Шўравӣ дар Афғонистон нақши ҳоссаи худро гузошта, робита ва муносибати мардуми маҳаллии Афғонистон бо намояндагони миллатҳои мусулмони Осиёи Марказӣ то ҷо фарқ доштааст. Дар айни замон, бо шаҳодати манбаҳои гуногун, маҳз дар ҳамаи солҳо ба воқеаи баъзе аскарон ва тарҷумонҳои ҳамдигар баъзе адабиёти динӣ ва андешаҳои исломгароии сиёсӣ аз Афғонистон ба Осиёи Марказӣ шўравӣ ворид гашта буданд.

Ба таври мисол метавон гуфт, ки имрӯз низ дар фазои динии Тоҷикистон баъзе барномаҳои динии баъзе шабакаҳои телевизиони Афғонистон, баъзе уламои исломӣ ва адабиёти динии чопи ин кишвар маҳбубияти хос дошта, дар айни замон, баъзе чеҳраҳои динии Тоҷикистон дар ҷомеаи Афғонистон истиқболи ҷиддӣ доранд.

ОМИЛИ ФАРҲАНГӢ

Ҳамфарҳангии мардумони Афғонистон ва Осиёи Марказӣ низ омил дигаре барои таъсиргузори таъсирпазирӣ онҳо аз ҳамдигар мебошад. Гарчӣ дар ҳудуди 80-100 соли зистан дар ду тарафи марзҳои баста,

ОМИЛИ ИҚТИСОДИӢ

Мавҷудияти захираҳои бузурги сарваҷҳи табиӣ ва манбаъҳои энергетикӣ ва дар айни замон, ҳолати истифодаи нашудаи ин зарфиятҳои азим, вазъияти иқтисодии Осиёи Марказӣ ва Афғонистонро бисёр мушобеҳ намудааст. Омӯзиши вазъияти иқтисодии ин кишварҳо ба равандҳои умумии иқтисодии минтақа нишон медиҳанд, ки танҳо ҳамкорӣ наздик метавонад ҳалли мушкилоти иқтисодии ҳамаи кишварҳои минтақаро таъмин намояд. Хусусан, вобастагии шадиди транзитии Афғонистон ва Осиёи Марказӣ аз ҳамдигар, эҳтиёҷи шадиди онҳо ба истифодаи манбаъҳои табиӣ ва энергетикӣ ҳамдигар боис шудааст, ки умуман, вазъият ва сарнавишти иқтисодии онҳо бо ҳам бисёр вобаста ва таъсирпазир бошанд.

Масалан, метавон гуфт, ки ҳамон андозае, ки Туркменистон ба содироти гази табиӣ худ аз тариқи Афғонистон эҳтиёҷ дорад, Афғонистон низ ба воридоти газ ва маводи сўх аз Туркменистон ниёзи ҷиддӣ дорад. Ё ҳамон андозае, ки Афғонистон ба истифодаи имкониятҳои транзитии Ўзбекистон эҳтиёҷ дорад, Ўзбекистон низ ба имкониятҳои транзитии Афғонистон саҳт ниёзманд аст. Ва ё дар мисоли таъсирпазирӣ вазъии иқтисодии Тоҷикистон ва Афғонистон метавон гуфт, ки татбиқи барномаҳои стратегии Тоҷикистон чун "раҳой аз бумбасти иртиботӣ" ва "таъмини истиқлоли энергетикӣ" ба сатҳи ҳамкорӣ иқтисодӣ ва энергетикӣ бо Афғонистон бисёр вобаста аст, аммо аз тарфи дигар, ояндаи соҳаи энергетикаи Афғонистон бе дастбӣ ба барқи арзони Тоҷикистон мушкил хоҳад буд ва ё рушди минтақаҳои сарҳади Афғонистон аз ҳамкорӣ иқтисодии наздимарзӣ бо Тоҷикистон вобастагии ҷиддӣ дорад. Ҳамин тавр, метавон гуфт, ки Осиёи Марказӣ ва Афғонистон маҳқум ба ҳамкорӣ иқтисодӣ энергетикӣ бо ҳамдигар буда, вазъияти иқтисодии онҳо чӣ имрӯз ва чӣ дар оянда аз ҳамдигар бисёр вобаста ва таъсирпазир хоҳад буд.

Хулоса, ҳатто ишораи мухтасар ба баъзе омилҳои мавҷуда нишон медиҳанд, ки Афғонистон ва Осиёи Марказӣ аз ҳар назар ба ҳам бисёр наздик ва аз ҳам бисёр таъсирпазир мебошанд. Аз ин рӯ, дар як нигоҳ баррасӣ намудани тамоми минтақа ва дарки сатҳи таъсиргузори мутақобилаи бахшҳои он масъалаи муҳиммест, ки андешаи меҳаварии ин китобро ташкил намудааст.

Фирӯз ЯҚУБЗОДА,
саромӯзгори кафедраи
сиёсатшиносӣ

Мусаллам аст, ки амнияти суботи минтақаи мо, қабл аз ҳама, бо вазъии Афғонистон вобастагӣ дорад ва идомаи минбаъдаи муноқишаву низоъ дар Афғонистон метавонад ҳам барои ин кишвар ва ҳам барои минтақа оқибатҳои манфии дарозмуддатро ба бор орад. Эмомалӣ РАҶМОН

мушаххас номутавозунӣ ё дисбаланси тадқиқотӣ ба назар мерасад. Яъне, агар таъсири "масъалаи Афғонистон" ба вазъияти кишварҳои Осиёи Марказӣ то андозае мавриди таваҷҷӯҳ ё ишораи қарор гирифта бошад, чанбаи дигари мавзӯ, яъне масъалаи таъсиргузори кишварҳои Осиёи Марказӣ бар "масъалаи Афғонистон" қариб мавриди таваҷҷӯҳ набудааст. Ин дар ҳолат, ки кишварҳои мазкур хоҳу нохоҳ дар тамоми марҳилаҳои "масъалаи Афғонистон" ба таври амиқ ворид ва таъсиргузор будаанд.

Хулосаи дигар ин аст, ки дар мавзӯи таъсирпазирӣ Осиёи Марказӣ аз бӯҳрони Афғонистон асосан рӯи масъалаҳои амниятӣ, яъне мубориза бо падидаҳои ифротгарӣ ва терроризм таъкид шудааст, ки он ҳамагӣ як шохиси таъсирпазирӣ ин минтақа мебошад. Дар айни замон, таъсири масъалаи мазкур ба сиёсатҳои дохилии кишварҳои Осиёи Марказӣ, моҳияти низомҳои сиёсии ин кишварҳо, вазъияти иқтисодӣ ва иҷтимоӣ онҳо, самтгириҳои геополитикии давлатҳои минтақа, умуман, ба сарнавишти минтақаи Осиёи Марказӣ мавриди таваҷҷӯҳ ва омӯзиш қарор нагирифтааст. Пас, ин ҳалои тадқиқотӣ низ омӯзиши фароғи масъалаи мазкурро ба зарурати илмӣ ва амалӣ табдил додааст.

Ниҳоят, хулосаи чорум ин аст, ки таъсир ва таъсирпазирӣ фақат ба соҳаҳои мушаххаси муносибатҳо ва шохисҳои қавмӣ ҳисобшаванда маҳдуд намешавад. Яъне, таъсиргузори танҳо бо он андозагирӣ намешавад, ки тарафҳои дар иқтисоди ҳамдигар чӣ қадар сармоя гузоштаанд, воридоту содирот байни онҳо чӣ қадар будааст ва ё ба ҳамдигар чӣ кумакҳои фанӣ ё башарӣ расонидаанд. Ин мавридҳо бахши ҳисобпазир ва эҳсосшавандаи таъсиргузори мебошанд.

Аммо, ин таъсиргузори таъсирпазирӣ гоҳо моҳияти пушида, равонӣ ва ё рафторӣ доштааст. Яъне, ҷонибҳои муомила гоҳо ба рӯҳияи сиёсӣ арзишии ҳамдигар, ба сатҳу суръати рушди ҳамдигар ва ҳатто ба чигунагии сарнавишти ҳамдигар низ таъсир гузоштаанд. Масалан, истифодаи хоку фазои кишварҳои Осиёи Марказӣ дар амалиёти этнитофи байналмилалӣ ва ё раванди хоричшавии нуруҳои ИМА ва НАТО аз Афғонистон аз тариқи Осиёи Марказӣ, ҷойгоҳ ва таъсири Осиёи Марказӣ дар сиёсати байналмилалӣ тағйир дода, сарнавишти геополитикии онро дигаргун сохтааст. Ё идомаи бӯҳрони Афғонистон ва "баста будани ҷануб" ба суръат ва имкониятҳои рушди иқтисодӣ иҷтимоии Осиёи Марказӣ зарба зада, амалӣ нагардидани даҳҳо лоиҳаҳои бузурги транзитӣ ва энергетикӣ ба ин кишварҳо зарари қалони иқтисодӣ ва молиявӣ мерасонад. Ва ё "омили Афғонистон" дар ин мундтақе аз сабабҳои муносибати эҳтиёҷоронаи ҳукуматҳои Осиёи Марказӣ дар муносибат бо дин будааст. Табиист, ки чунин таъсиргузориҳо ва таъсирпазирӣ моҳияти мустиқиму ҳисобию омӯрӣ надошта, асосан ба таври ғайримустақим зоҳир ва дарк мешаванд. Аз ин рӯ, чунин таъсирҳои мусбат ё манфӣ аз тарафи муҳаққиқони ин самт мавриди омӯзиши зарурӣ қарор нагирифтаанд. Пас, наомӯхтани ин ҷанбаҳои ҷиддӣ ва ҳассоси масъала низ метавонад сабаби дигари мавзӯи таҳлили алоҳида қарор гирифтани мавзӯи таъсирпазирӣ мутақобилаи "масъалаи Афғонистон" ва Осиёи

ҳад, ки чаро Афғонистон ва Осиёи Марказӣ дар яққониба мавзӯи як омӯзиши таҳлилӣ қарор гирифтаанд. Барои нишон додани ҷанбаи амалии масъала, зикри мухтасари омилҳо ва шохисҳои зерин муҳим аст:

ОМИЛИ ҶУҒРОФӢ

Тақрибан тамоми марзи ҷанубии Осиёи Марказӣ бо Афғонистон ҳамсарҳад буда, ҷамъи сарҳадҳои кишварҳои ин минтақа бо Афғонистон беш аз ду ҳазор километро ташкил менамояд. Аксари ин марзи тўлонӣ дар тамоми тўлаш ҳамагӣ бо як рўдхона ҷудо мешавад, ки дар қисмати болооб бари он ҳамагӣ чанд метрро ташкил менамояд. Дар минтақаи кўчонидаи Бадахшон чунин менамояд, ки гӯё мардуми ду тарафи рӯди Панҷ, ки бо доштани ҳамагӣ чанд метр фосила мардуми ду кишвари мустиқил ба ҳисоб меоянд, тамоми рӯз ба тамошои зиндагии ҳамдигар ништастанд.

Аз назари ҳавзаи умумии иқлимӣ муҷрофӣ низ қисмати шимолии Афғонистон асосан ба ҳавзаи муҷрофӣи Осиёи Марказӣ ворид шуда, шохисҳои табиӣ иқлимӣ ва номҳои табиӣ ва муҷрофӣи муштарак дорад. Дар тамоми тўли ин сарҳади муштарак аз ду тараф мавзӯҳо, дараҳо, деҳаҳо, ноҳияҳо ва минтақаҳои ҳамном ба мушоҳида мерасанд. Чунин наздикии муҷрофӣ ва ҳамсоғии табиӣ боис гаштааст, ки Афғонистон ва Осиёи Марказӣ аз ҳама гуна таҳаввулоти ҳамдигар оғо ва таъсирпазир бошанд.

ОМИЛИ ТАЪРИХӢ

Таърихи тўлонӣ ва муштаракӣ ин сарзаминҳо низ ҳамеша аз умумият ва таъсирпазирӣ амиқ онҳо гувоҳӣ медиҳад. Дар даврони дуртар ва миёнаи таърихӣ ин сарзаминҳо аксаран зери фазои ягонаи тамаддунӣ ва сиёсӣ қарор дошта, марзҳои сиёсии имрӯза ҳаргиз марзҳои давлатии ҳудудҳои Осиёи Марказӣ ва Афғонистон набудаанд. Масалан, тамоми таърихи давлатҳои Сафориён, Сомониён, Ғазнавиён, Темуриён ва ғайра дар фазои ягонаи ин минтақа қараён доштааст. Дар марҳилаи зери нуфӯзи империяҳои истеъморӣ қарор гирифтани ин минтақаҳо ва ҳатто пас аз қабули расмии хати марзии имрӯза дар охири асри XIX (мутабиқи қараёни дарёҳои Панҷ ва Омӯ), муносибатҳои васеи ин ду минтақа идома доштаанд ва қатъи ҷиддӣи робитаҳо асосан пас барқарорӣи ҳокимияти Шўравӣ дар Осиёи Марказӣ пеш омадааст. Бинобар ин, зеҳни муштаракӣ таърихӣ барои мардуми ду тарафи ин марзҳои сиёсӣ ҳанӯз қавмӣ бегона нест.

Дар баробари ин, қатъ шудани робитаҳо ва дар ду тарафи сарҳади баста қарор гирифтани ду минтақа, боз ҳам ба сарнавишти онҳо таъсири хосси худро дошта, хати ҳаракати таърихӣ ва тарзи ҳаёти ҷамъиятии иҷтимоӣ мардумони онҳоро тағйир додааст, ки онро метавон як таъсири амиқ ва ғайримустақим донист.

ОМИЛИ СИЁСӢ ВА ГЕОПОЛИТИКӢ

Чунин ҳамсоғӣ ва ҳамҳавзагии муҷрофӣ ва чунин сарнавишти таърихӣ бар мавқеияти сиёсӣ ва геополитикии Афғонистон ва Осиёи Марказӣ низ таъсири амиқ гузоштааст. Ҳам аҳаммияти геополитикии Афғонистон ва ҳам аҳаммияти геополитикии Осиёи Марказӣ боис шудааст, ки онҳо ҳамеша мавзӯи омӯзиш ва таваҷҷӯҳи қудратҳои ҷаҳонӣ

ШАРИФОВ БЕДИЛҶОН - Дониш- ҷӯи сол - 2019

Санаи 22 - 24.12.2019 бо ташаббуси Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон даври ҷумҳуриявии озмуни "Донишҷӯи сол - 2019" миёни донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии миёнаи касбии кишвар баргузор гардид. Дар ин озмун аз Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ донишҷӯи соли 4-уми факултаи иқтисод ва идора Шарифов Бедилҷон иштирок намуд.

Озмуни мазкур тӯли се рӯз идома ёфта, шартҳои гуногунро дар бар мегирифт. Шартҳои озмун чунин бу-

данд: навиштани иншои озод дар мавзӯи "Нақши Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳалли масъалаҳои муҳими ҷаҳонӣ: об - сарчашмаи ҳаёти инсонӣ"; худмуаррифии донишҷӯ дар шакли презентатсия; маҳорати забондонӣ ва суханварии донишҷӯ; саволу ҷавоб вобаста ба дастовардҳои даврони истиқлолият.

Ҳайати комиссияи озмуни "Донишҷӯи сол - 2019" аз ҳисоби кормандони Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ташкил шуда буд.

Мувофиқи натиҷаҳои ҷамъбастанмудаи ҳайати комиссияи озмун Шарифов Бедилҷон - донишҷӯи соли 4-уми факултаи иқтисод ва идораи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ бо гирифтани 80 ҳол ғолиби ҷои 1-ум гардид, бо унвони "Донишҷӯи сол - 2019", диплом ва тӯҳфаҳои хотиравии Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиш сарфароз гардонид шуд.

Раёсати Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ ин дастовардро ба Шарифов Бедилҷон самимона табрик намуда, дар таҳсил ва донишомӯзиаш комёбиҳои беназирро таманно доранд.

БАРАНДАИ СТИПЕНДИЯИ КУМИТА

Саёҳат Ҳабибуллозода, донишҷӯи соли 3-юми факултаи филологияи хориҷии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ барои холиши хубу аъло барандаи стипендияи Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон гардид.

ФАЪОЛИЯТИ ШҶҶҶҶ ЗАНОН

Санаи 07.01.2020 дар толори фарҳангии донишгоҳ Шӯрои навбати занони донишгоҳ баргузор гардид. Сараввал сухани ифтитоҳӣ ба номи ректор оид ба таълим, номзади илмҳои кимиё Холиқов С. дода шуд.

Баъдан, номи ректор оид ба тарбия, номзади илмҳои педагогӣ Назаров Ҳ. дар мавзӯи "Нақши занон дар рушди ободони кишвар" суханронӣ намуданд. Дар охир ба занони фаъоли донишгоҳ сипосномаҳо тақдим гардид.

ОЗМУНИ "ҶИЛВАИ ҲУНАР"

Санаи 25.12.2019 тибқи нақшачорабинии Шуъбаи кор бо ҷавонони Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ вобаста ба эълон гардидани солҳои 2019-2021 ҳамчун "Солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва ҳунари мардумӣ" дар толори фарҳангии факултаи физика ва математика озмуни умумидонишгоҳии "Ҷилваи ҳунар" миёни донишҷӯдӯхтарони донишгоҳ баргузор гардид.

Озмуни мазкур аз шартҳои зерин иборат буд: маҳорати суханварӣ; намоиши либосҳои миллӣ; нишондодани истеъдод, малака ва завқи

шеърхонӣ ва ҳозирҷавобӣ.

Ҳамаи донишҷӯдӯхтарон аз ўҳдаи ин шартҳо ба хубӣ баромаданд. Дар натиҷа, 3 нафар аз ҷониби ҳакамони ғолиб эълон гардиданд:

1. Шоираи Сайдикром, донишҷӯи соли 4-уми факултаи физика ва математика-ғолиби ҷои аввал;
2. Барфакзода Фазилатмоҳ, донишҷӯи соли 3-юми факултаи филологияи тоҷик ва журналистика - ғолиби ҷои дуюм;
3. Шаҳлои Хуршед, донишҷӯи соли 2-юми факултаи филологияи тоҷик ва журналистика - ғолиби ҷои сеюм.

СИПОСНОМАИ "АРМУҶОНИ СУЛҲ"

Шарофат Худойдодова, номзади илмҳои филологӣ, дотсент, номи ректор оид ба муносибатҳои байналмилалӣ барои саҳми арзанда гузоштан дар мусоидат ба таҳкими сулҳ, Ваҳдати миллӣ ва тарбияи ҷавонон дар рӯҳияи ватандӯстӣ ва ҳештаншиносии миллӣ бо сипосномаи Ташкилоти ҷамъиятии "Армуҷони сулҳ" сарфароз гардонид шуд.

СИПОСНОМАИ РАИСИ ВИЛОЯТ БА ОМУЗГОРИ ДОНИШГОҲ

Сафаров Мунир, номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи илмҳои компютери Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ рӯзи 25-уми январи соли ҷорӣ барои масъулиятшиносӣ ҷиҳати таъмини иҷрои вазифаҳои хизматӣ, иштироки фаълони дар корҳои ҷамъиятӣ, саҳми муносибу арзанда дар пешрафту тараққиёти хоҷагии халқи вилоят бо сипосномаи раиси вилояти Хатлон Қурбон Ҳакимзода сарфароз гардонид шуд.

ВОҶҶҶҶ НАВБАТИИ ГУРҶҶҶҶ КО- РИИ EXTEND ДАР МОСКВА

Аз таърихи 27.11.2019 то 30.11.2019 дар доираи лоиҳаи EXTEND дар Донишгоҳи давлатии техникаи Москва ба номи Н.Э.Бауман семинар баргузор гардид. Тибқи нақшаи кории лоиҳаи EXTEND семинар оид ба сатҳи таҳияи курсҳо ва кушодани марказҳои EXTEND буд. Дар семинари марзқур аз Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ 3 нафар аъзои гурӯҳи кории лоиҳаи EXTEND Орифов Орзу - мудири шуъбаи муносибатҳои байналмилалӣ, Ҷамоҳангсози лоиҳа, Ҷофизов Алишер - сардори маркази таҳсилоти фосилавӣ, аъзои гурӯҳи кории лоиҳа, Қурбонова Умеда - сардори Маркази рушди касбият ва инноватсия, аъзои гурӯҳи кории лоиҳа сафарбар гардиданд.

Санаи 27.11.2019 аз тарафи намояндагони донишгоҳҳои шарикӣ лоиҳа, донишгоҳҳои Аврупо оид ба рафти таҳияи курсҳо ва кушодашавии марказҳои EXTEND маърузаҳои пешниҳод карда шуд. Дар рафти семинар презентатсияҳои донишгоҳҳои оид ба сатҳи омодагии марказҳои EXTEND ва таҳияи курсҳо шунида шуд. Ёдовар мешавем, ки дар доираи лоиҳа 8 курс таҳия карда меша-

ванд, ки коркарди яке аз онҳо "Коммуникатсия" ба зиммаи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ гузошта шудааст. Ҷамъамон тарзи ҷойгир намудни маводи электронии курсҳо дар Донишгоҳи давлатии техникаи Москва ба номи Н.Э.Бауман омӯзонда шуд. Дар охир ба иштирокчиён сертификатҳо тақдим гардид.

Дар таърихи рӯзи 28.11.2019 дар донишгоҳи мазкур форуми байналмилалӣ дар мавзӯи "Цифровые технологии в инженерном образовании" баргузор гардид, ки гурӯҳи кории лоиҳаи EXTEND дар он иштирок варзид, соҳиби "Сертификат" гардиданд.

Умеда ҚУРБОНОВА,
сардори Маркази рушди касбият
ва инноватсия

КОРҶҶҶҶ ОБОДОНӢ

Санаи 19.01.2020 ҳайати кормандони Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар доираи тантанаҳо бахшида ба ҷашни

Сада дар ҳудуди Боғи фарҳангӣ - фароғатии ба номи Сайдалӣ Вализода зиёда аз 100 адад ниҳолҳои ороишии ҳамешасабз шинонданд.

СЕМИНАР ДАР МАВЗҶҶҶҶ "ТАЛАБОТ БА НАВИШТАНИ МАҚОЛАҶҶҶҶ"

Санаи 22.01.2020 дар толори фарҳангии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ мувофиқи нақшаи Раёсати илм ва инноватсия семинар баргузор гардид. Семинар дар мавзӯи "Талабот ба навиштани мақолаҳо дар маҷаллаҳои байналмилалӣ (Skopus, web of Science)" буда, дар ин мавзӯ номзади илмҳои сиёсӣ, дот-

сенти кафедраи равандҳои сиёсӣи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Сафарализода Хучамурод баромад намуданд.

Дар семинар муовини ректор оид ба илм ва инноватсия Рафиев С.А. омӯзгори унвонҷӯён, аспирантон, докторантони PhD ва магистрантон иштирок намуданд. Баъд аз баррасии мавзӯ семинар бо саволу ҷавоб ба итмом расид.

ЭЪТИБОР НАДОРАД

Дафтарчаи имтиҳонӣ, ки Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ соли 2016 ба донишҷӯи соли 4-уми факултаи филологияи хориҷӣ (шуъбаи рӯзона) Неъматуллозода Айсиддин Насрулло додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит доништа шавад.

XXXX

Дафтарчаи имтиҳонӣ, ки Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ соли 2016 ба донишҷӯи соли 4-уми факултаи филологияи тоҷик ва журналистика (шуъбаи ғоибона) Зӯҳурова Миҷгона додааст, бинобар сабаби гум шуданаш аз эътибор соқит доништа шавад.

ЭЪЛОН

Кафедраи биотехнология ва коркарди растаниҳои шифобахши Донишқадаи технология ва менеҷменти инноватсионӣ дар шаҳри Кӯлоб барои ишғоли вазифаи муаллими калон 1 ҷой озмун эълон мекунад.

ДОНИШЧҶҶНИ БЕХТАРИН ДАР СОЛИ 2019

Донишҷӯени Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар соли 2019 дар озмунҳо, конфронсҳо, ҷамъомадҳо ва дигар чорабиниҳои ҷамъиятиву сиёсӣ иштирок намуда, дониши худро санҷиданд ва ғолиби озмунҳо гардиданд.

Ҳайати эҷодии рӯнома хост, то чанде аз онҳоро ба хонанда муаррифӣ намояд. Донишҷӯени беҳтарин дар донишгоҳ хеле зиёд буда, дар шумораҳои ояндаи рӯнома дигар донишҷӯени соҳибистеъдодро муаррифӣ хоҳем кард.

1. Шарифов Бедилҷон, донишҷӯи соли 4-уми факултаи иқтисод ва идора, ғолиби озмуни ҷумҳуриявии "Донишҷӯи сол-2019";

2. Латифов Сорбон, донишҷӯи соли 4-уми факултаи тарбияи ҷисмонӣ ва омодагии дифои ҳарбӣ, Чемпиони ҷаҳон оид ба намуди самбои размӣ, иштирокдор ва ғолиби чандин мусобиқаҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ;

3. Муродов Фазлиддин, донишҷӯи соли 2-юми факултаи молиявӣ иқтисодӣ, Чемпиони ҷаҳон оид ба гуштини тарзи Чуи-читсу;

4. Каримов Хизиралӣ, донишҷӯи факултаи тарбияи ҷисмонӣ ва омодагии дифои ҳарбӣ, Чемпиони Тоҷикистон оид ба гуштини тарзи Чуи-читсу;

5. Раҳимов Биноӣ, донишҷӯи факултаи тарбияи ҷисмонӣ ва омодагии дифои ҳарбӣ, Чемпиони Тоҷикистон оид ба Таэквандо;

6. Азимова Замира, донишҷӯи соли 1-уми факултаи филологияи рус, ғолиби мусобиқаи интихобӣ оид ба "Шоҳмот" барои дарёфти "Ҷоми Пешвои миллат";

7. Латифов Манучеҳр, донишҷӯи соли 2-юми факултаи физика ва математика, сардори Шуъбаи кор бо ҷавонон, ғолиби Озмуни илмӣ-таҳқиқотии донишҷӯени муассисаҳои таҳсилоти олиӣ касбӣ - "Донишҷӯ ва пешрафти илмию техникаи дар соли 2019", иштирокдори чандин озмунҳои конфронсҳои ҷумҳуриявӣ;

8. Ҳабибуллозода Саёҳат, донишҷӯи соли 3-юми факултаи филологияи хориҷӣ, барандаи стипендияи Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, иштирокдор ва ғолиби чандин озмунҳои конфронсҳои ҷумҳуриявӣ;

9. Назаров Аминҷон, донишҷӯи соли 5-уми факултаи физика ва математика, ихтироькор, ғолиби озмуни лоиҳавии "KONKURS STARTAP Tech Central Asia Weekend в Душанбе", иштирокдори чандин озмунҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ;

10. Юнусова Ҳалима, донишҷӯи факултаи филологияи тоҷик ва журналистика, ғолиби даври сеюми вилоятии озмуни ҷумҳуриявии "Фурӯғи субҳи доной..." аз рӯи наминатсияи адабиёти муосири тоҷик;

11. Бобоев Бахтовар, донишҷӯи соли 3-юми факултаи филологияи хориҷӣ, ғолиби чандин карат мусобиқаҳои ҷумҳуриявӣ оид ба "Шамшербози";

12. Марҷонаи Сабзаалӣ, донишҷӯи факултаи омӯзгорӣ ва фарҳанг, ғолиби якчанд мусобиқаҳои ҷумҳуриявӣ оид ба "Вазнбардорӣ";

13. Сатторов Муборакшо, донишҷӯи факултаи филологияи хориҷӣ, ғолиби озмуни беҳтарини сухандон "Top Speaker" дар шаҳри Кӯлоб;

14. Барфакзода Фазилатмо, донишҷӯи факултаи филологияи тоҷик ва журналистика, ғолиби озмуни беҳтарини мақола дар бораи "Саҳми Пешвои миллат дар таҳкими сулҳу субот", иштирокдори конфронсу чорабиниҳои ҷумҳуриявӣ;

15. Давлатмуродов Қурбоналӣ, донишҷӯи соли 4-уми факултаи таърих, ҳуқуқ ва муносибатҳои байналмилалӣ, роҳбари Ҷамъияти илмию донишҷӯени донишгоҳ, ғолиби Озмуни илмӣ-таҳқиқотии донишҷӯени муассисаҳои таҳсилоти олиӣ касбӣ - "Донишҷӯ ва пешрафти илмию техникаи дар соли 2019";

16. Афизова Судоба, донишҷӯи соли 2-юми факултаи таърих, ҳуқуқ ва муносибатҳои байналмилалӣ, ғолиби Озмуни илмӣ-таҳқиқотии донишҷӯени муассисаҳои таҳсилоти олиӣ касбӣ - "Донишҷӯ ва пешрафти илмию техникаи дар соли 2019";

17. Каримов Муҳаммад, донишҷӯи факултаи химия, биология ва география, номзад ба устои варзиши Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба гуштини тарзи "озод";

18. Бобоева Хатича, донишҷӯи факултаи физика ва математика, ғолиби озмуни ҷумҳуриявии "Ҷавондухтари ҳунарманди сол-2019";

19. Алишери Хайрулло, донишҷӯи соли 3-юми факултаи химия, биология ва география, ихтироькор, иштирокдор ва ғолиби чандин озмунҳои ихтироькорӣ;

20. Суярзода Мафтун, донишҷӯи соли 2-юми факултаи филологияи хориҷӣ, иштирокдори чорабиниҳои сиёсӣ, суханронии пурмазмун дар назди Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон;

21. Давлатов Умедҷон, донишҷӯи соли 2-юми факултаи химия, биология ва география, ихтироькор, иштирокдор ва ғолиби чандин озмунҳои ихтироькорӣ;

22. Исоев Анушервон, донишҷӯи соли 2-юми факултаи физика ва математика, ихтироькор, иштирокдор ва ғолиби чандин озмунҳои ихтироькорӣ;

23. Турахонов Умархон, донишҷӯи соли 3-юми факултаи таърих, ҳуқуқ ва муносибатҳои байналмилалӣ, ихтироькор, иштирокдор ва ғолиби чандин озмунҳои ихтироькорӣ;

24. Ҳасанов Ҳикматулло, донишҷӯи соли 2-юми факултаи физика ва математика, ихтироькор, иштирокдор ва ғолиби чандин озмунҳои ихтироькорӣ;

25. Ҷабборов Раҷабалӣ, донишҷӯи соли 3-юми факултаи химия, биология ва география, ихтироькор, иштирокдор ва ғолиби чандин озмунҳои ихтироькорӣ;

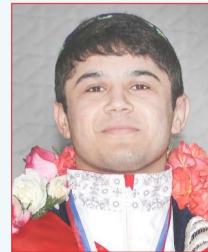
26. Нуриддинов Баҳриддин, донишҷӯи донишгоҳ, Устои варзиши дараҷаи байналмилалӣ, ғолиби мусобиқаи ҷумҳуриявӣ оид ба "вазнбардорӣ" байни ҷавонон (писарон ва бонувон);

27. Раҳматулоев Ф., донишҷӯи донишгоҳ, ғолиби мусобиқаи кушоди шахсӣ-даставии Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба гуштини "Самбо";

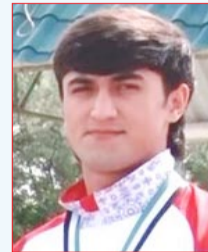
28. Сафарзода Суҳроб, донишҷӯи донишгоҳ, ғолиби Чемпионати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба "Шашкаи байналмилалии 100".

1. Шарифов Бедилҷон

2. Латифов Сорбон

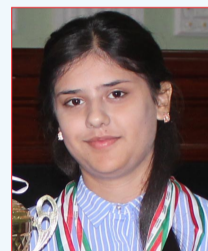
3. Муродов Фазлиддин

4. Каримов Хизиралӣ

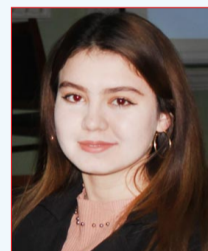
5. Раҳимов Биноӣ

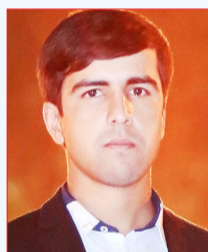
6. Азимова Замира

7. Латифов Манучеҳр

8. Ҳабибуллозода Саёҳат

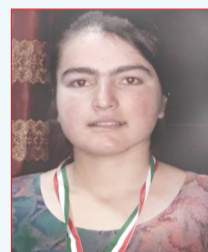
9. Назаров Аминҷон

10. Юнусова Ҳалима

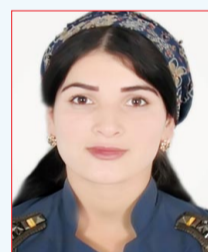
11. Бобоев Бахтовар

12. Марҷонаи Сабзаалӣ

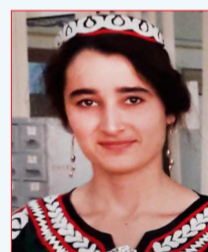
13. Сатторов Муборакшо

14. Барфакзода Фазилатмо

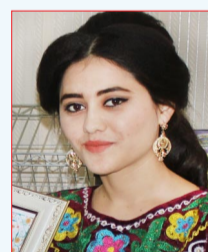
15. Давлатмуродов Қурбоналӣ

16. Афизова Судоба

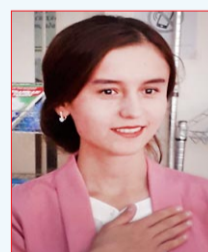
17. Каримов Муҳаммад

18. Бобоева Хатича

19. Алишери Хайрулло

20. Суярзода Мафтун

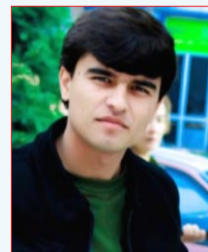
21. Давлатов Умедҷон

22. Исоев Анушервон

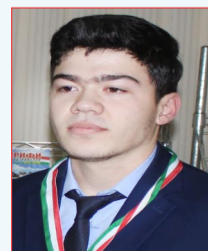
23. Турахонов Умархон

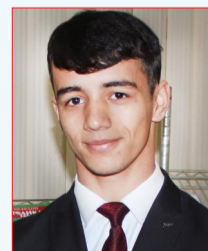
24. Ҳасанов Ҳикматулло

25. Ҷабборов Раҷабалӣ

26. Нуриддинов Баҳриддин

27. Раҳматуллоев Ф.

28. Сафарзода Суҳроб

ФАРОНСА ВА 12 ДАЛЕЛИ ЧОЛИБИ ОН

Ҳар халқу қавмиат новобаста аз нажодаш соҳиби ватан, давлат, забон, фарҳанг ва урфу одати хоси худ мебошад. Ҳама давлатҳо бошанд, дар ҳар риштаи фаъолият тараққиқардаанду дорои минтақаҳои аҷиби сайёҳӣ мебошанд. Давлате нест, ки дар он аҷибияте дида нашавад. Дар ин ҷо мо ҳоло Шуморо бо фактҳои чолиби Фаронса шинос хоҳем кард.

Дар рӯзи якшанбе тамоми мағозаҳои хурду калони Фаронса қор намекунад. Ҳамагон ин рӯзро ба истироҳат мегузаронанд.

Рақами мошин аввалин маротиба дар ин давлат ихтироъ шуда, дар байни мардум оҳиста - оҳиста паҳн шудааст. Имрӯз бошад ин дар ҳама нақлиётҳо дида мешавад.

Фаронса дар истеҳсоли қувваи атомӣ баъди Амрико дар ҷаҳон мавқеи дуумро ишғол мекунад. Ин аз ин ҷиҳат аз аксарияти давлатҳои пешқадам дар сафи пеш қарор дорад.

Дар Фаронса бо одами мурда изди-воҷ кардан иҷозат дода шудааст. Барои ин танҳо президенти мамлакат розигӣ медиҳаду ҳалос.

Ронандаҳои таксиҳои Парижи Фаронса барои ба қайд гирифтани рақами худ ҳамчун таксӣ қариб 200 ҳазор евро сарф менамоянд.

Дар қисмати сайёҳӣ Фаронса ҳамтое надорад. Ҳамасола ҳозорон сайёҳ ба ин мамлакат ташриф меораду аз ми-нақаҳои тамошобобаш дидан мекунад. Дар ҳақиқат, ин ҷо минтақаи сайру сайёҳат аст. Ба рақамҳо назар кунем, мувофиқи маълумоти оморӣ, ҳар сол зиёда аз 80 млн сайёҳ ба Фаронса ташриф меорад, ки ин нишондиҳанда то ҳол ба

ҳеҷ давлати дигар муяссар нашудааст.

Шиори Фаронса "Liberté, Egalité, Fraternité" ном дорад, ки ба забони мо "Озодӣ, Баробарӣ, Бародарӣ" тарҷума мешавад.

Суруди миллии Фаронса дар вақти Револютсияи Бузурги Фаронса навишта шудааст, ки "Марселеза" ном дорад. Ҳамагон гумон мебаранд, ки ин шеър дар Марсел пайдо шудааст, аммо дар асл гиём ин шеър моли Страсбург мебошад. Суруд дар аввал марши ҳарбии армияи Рейн ном дошт ва барои аҳолии Марсел бисёр писанд буд. Аз ин хотир онҳо ин сурудро шиори баталионҳои худ қарор доданд ва доимо яқоя замзама мекарданд. Ин суруд соли 1793 ҳамчун суруди миллии Фаронса ба расмият дароварда шудааст.

Дар Фаронса бисёр қонунҳои аҷиб амал мекард ва мекунад. Масалан, номгузори кардани хирс бо номи Наполеон қатъиян манъ карда шудааст. Дар роҳи оҳан ишқварзӣ кардан махсусан бусобӯсӣ дар қонун манъ аст. Ё то соли 1964 занҳо бе иҷозати шавҳар ҳуқуқи шиноснома гирифтанду надоштанд.

Дар солҳои 1748 - 1772 истеъмоли картошка муддати 24 сол қатъиян манъ карда шуда будааст. Ҳеҷ гуна картошка на вориду на аз мамлакат содирот мешудааст.

Забони фаронсавиро зиёда аз 300 сол забони расмии англисҳо будааст. Ҳоло 34%-и мардуми Фаронса озодона бо англисӣ суҳбат мекунад.

Аз ҳама шоҳи хурдтарин дар ҷаҳон Ионаи I аз Фаронса будааст. У ҳангоми дар батни модар будан шоҳ эълон шуда буд ва баъди 5 рӯзи таваллуд вафот кард.

Охири мусофир ва шоҳиди воқеа, ки дар он вақт 2,5 сол дошт, дар синни 97-солагӣ, соли 2009 мефавтад.

ЧАНД ДАЛЕЛ ОИД БА "ТИТАНИК"

"Титаник" аввалин киштии бузурги ҷаҳон ба ҳисоб рафта, ихтирои он дар таърих бо фоҷеа сабт гардидааст. Тарҳи онро муҳандиси бритониёи Томас Эндрюс соли 1909 ба нақша гирифта, ба сохтан мепардозад. Ҳангоми сохтани кишти 8 нафар ба ҳалокат расида, 246 тан коргар маҷруҳ мегардад, зеро ин кишти одӣ набуда, заҳмати зиёдеро талаб менамуд. Дарозии кишти 269,1 метр, паҳноияш 28,19 метр, баландии он 18,5 метр буда, вазнаш бошад 46328 тонна-

ро ташкил меод.

Аввалин ҳаракати мусофирбарии кишти соли 1912 сураи гирифта, шаби 15-уми апрели соли мазкур ба садама дучор мешавад. Дар натиҷа аз 2208 мусофири кишти зиёда аз 1500 нафари он ба ҳалокат мерасад.

Меғуянд, вақти бархурди кишти ба пириях дар уқёнуси Атлантика, муҳандис Томас Эндрюс дар утоқи ҷудоғонае ба ҳоби роҳат буд. Уро капитан Эдвард Смит аз садама огоҳ мекунад.

Томас нафарони зиёдеро ба киштиҳо шинонда, худ ба ҳалокат мерасад. Нафарони дигар ибраз медоранд, ки "Титаник" тамоми орзуи умеди муҳандис буду чун дармеёбад, умри ихтироаш ба охир мерасад, барқаст худро ба ҷойи хатарноки кишти гирифта, нобуд мегардаду аз ҷасадаш нишоне намеёбад.

Охири мусофир ва шоҳиди воқеа, ки дар он вақт 2,5 сол дошт, дар синни 97-солагӣ, соли 2009 мефавтад.

NOKIA: AZ ҚОҒАЗИ ТАШНОБ ТО НИ ТЕСН

Дар замони рушди технология, ширкатҳои бисёре вучуд доранд, ки кӯшиш мекунад, то моли аз ҳама босифат ва во-баста ба талаботи мардум мувофиқро пешниҳод гардонанд. Майдони рақобати рушди телефонҳои мобилӣ доираи ва-сеъеро фаро мегирад. Рӯз то рӯз сафи ширкатҳои телефони-стеҳсолкунанда босуръат шиддат ёфтааст. Дар ин ҳолат муваффақ шудану моли босифатро аз дигарон дида беҳтар пешниҳод наму-дан ба бозори ҷаҳонӣ кори осон ҳам нест. Яке аз ширкатҳое, ки аз асри XIX сар карда ба истеҳсоли фурӯши теле-фонҳои мобилӣ машғул аст, ин шир-кати Nokia ба ҳисоб меравад. Вобас-та ба ин, мо хостем Шуморо бо фак-тҳои аҷиби ин ширкат ошно созем.

Соли 1865 Фредрих Идестам ва Лео-полд Мехелин ширкатеро дар Финлян-дия ташкил мекунад, ки асосан қоғаз истеҳсол мекард ва соли 1871 ин шир-кат ба худ номи Nokia Ab - ро гирифт.

Ин ширкат дар солҳои аввали таъ-сисёбӣ ба истеҳсоли фурӯши қоғазҳои ташноб машғул буд ва баъди гузашти солҳо ва рушд карданаш, ширкат роҳи ҳамкорино пеш гирифт бо дигар шир-катҳои муваффақ. Гарчанде Nokia на он қадар ширкати калон буд, аммо баҳри муваффақ шудан бисёр кӯши-

шҳо мекард. Аз ин ҷост, ки ширкат оҳиста - оҳиста ба истеҳсоли дигар техникаву маҳсулотҳои зарурӣ шурӯъ намуд.

Ҳамкорӣ бо дигар ширка-тҳо боис гардид, ки Nokia компютери аввалини худро пешниҳоди бозори ҷаҳонӣ намояд ва ҳамин тавр ҳам соли 1981 ин ширкат компю-тери аввалини худро бо номи

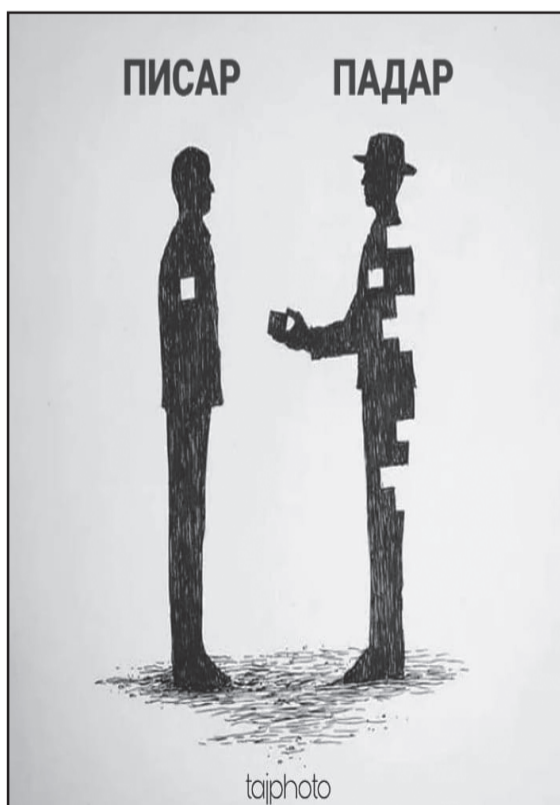
ПК Mikro Mikko истеҳсол намуд.

Аввалин телефони ин ширкат бо-шад, бо номи Mobira Cityman 900, ки ҳамчун телефони дастӣ машҳур гарди-да буд, соли 1987 истеҳсол гардид. Ин телефон ҳамагӣ 760 грамм вазн дошт.

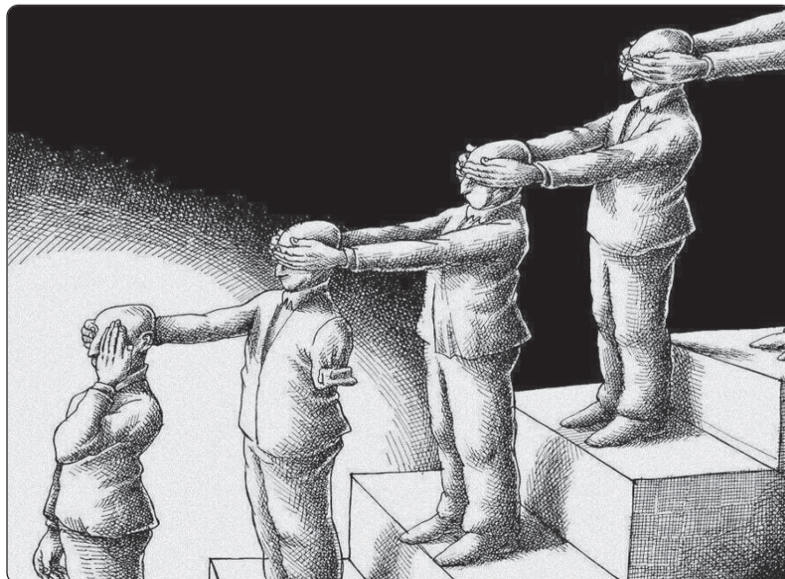
Ширкати Apple якҷанд технологияе, ки дар истеҳсоли телефонҳои мобилӣ заруранд, аз ширкати Nokia гирифта-аст. Яъне чандин технологияҳое, ки дар телефонҳои истеҳсолнамудаи ширкати Apple истифода мешаванд, аввалин маротиба дар телефонҳои Nokia насб шуда буданд.

Телефони беҳтарин дар таърихи ширкат телефони Nokia 3310 ба ҳисоб меравад, ки дар 17 соли охир 126 млн адад фурӯхта шудааст.

3-юми сентябри соли 2013 ширкати Microsoft тамоми қисми ширкати Nokia -ро харидааст ва аз ин сол ширкати Nokia акнун зертобеъи Microsoft мебошад.

АКСҶОИ ГҶЁ

ТАҚВИМИ СОЛИ 2020 АЗ «ТОҶИКИСТОН»

❁ ЯНВАР ❁

ЯШ	ДУШ	СЕШ	ЧОР	ПШ	ҶМ	ШАН
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

❁ ФЕВРАЛ ❁

ЯШ	ДУШ	СЕШ	ЧОР	ПШ	ҶМ	ШАН
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

❁ МАРТ ❁

ЯШ	ДУШ	СЕШ	ЧОР	ПШ	ҶМ	ШАН
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

❁ АПРЕЛ ❁

ЯШ	ДУШ	СЕШ	ЧОР	ПШ	ҶМ	ШАН
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

❁ МАЙ ❁

ЯШ	ДУШ	СЕШ	ЧОР	ПШ	ҶМ	ШАН
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

❁ ИЮН ❁

ЯШ	ДУШ	СЕШ	ЧОР	ПШ	ҶМ	ШАН
1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

❁ ИЮЛ ❁

ЯШ	ДУШ	СЕШ	ЧОР	ПШ	ҶМ	ШАН
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

❁ АВГУСТ ❁

ЯШ	ДУШ	СЕШ	ЧОР	ПШ	ҶМ	ШАН
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

❁ СЕНТЯБР ❁

ЯШ	ДУШ	СЕШ	ЧОР	ПШ	ҶМ	ШАН
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

❁ ОКТАБР ❁

ЯШ	ДУШ	СЕШ	ЧОР	ПШ	ҶМ	ШАН
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

❁ НОЯБР ❁

ЯШ	ДУШ	СЕШ	ЧОР	ПШ	ҶМ	ШАН
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

❁ ДЕКАБР ❁

ЯШ	ДУШ	СЕШ	ЧОР	ПШ	ҶМ	ШАН
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

СОЛИ МУШ

Соли нави 2020, ки Соли муш аст ба онҳое, ки сидқан меҳнат мекунад, дастоварду комёбиҳо пешгӯӣ менамояд.

Тақвими шарқӣ, ки 12 солро ташкил медиҳад, аз мучали муш оғоз меёбад. Мушҳо аслан зираку доно ва ҳушёранд.

Дар Соли муш онҳое, ки доро шудан мехоҳанд, агар кӯшанд, ҳатман ба мақсад мерасанд.

Онҳое, ки дар Соли муш таваллуд шудаанд, дорои хотираи қавианд, ки хурдтарин ҳодисотро дар хотир нигоҳ медоранд.

Муш дар ҳар ҳолат нуқтаи назари худро дорад ва аз маҳорату

малака ва зиракии шахс истифода мекунад. Мушҳо худҳо (эгоист) мебошанд.

Пешгӯӣ мешавад, ки дар Соли муш одамон кам ба касалиҳо гирифта мешаванд, аз ин рӯ коршиносон тавсия медиҳанд, ки дар Соли муш фаёл бошанд ба тамрину варзиш шуғл варзем.

Муш дар хона бенизомиро ҳуш надорад. Аслан талабгори чизҳои қимматбаҳост. Ҳамеша ба тозаву тамиз қардани хонааш машғул аст.

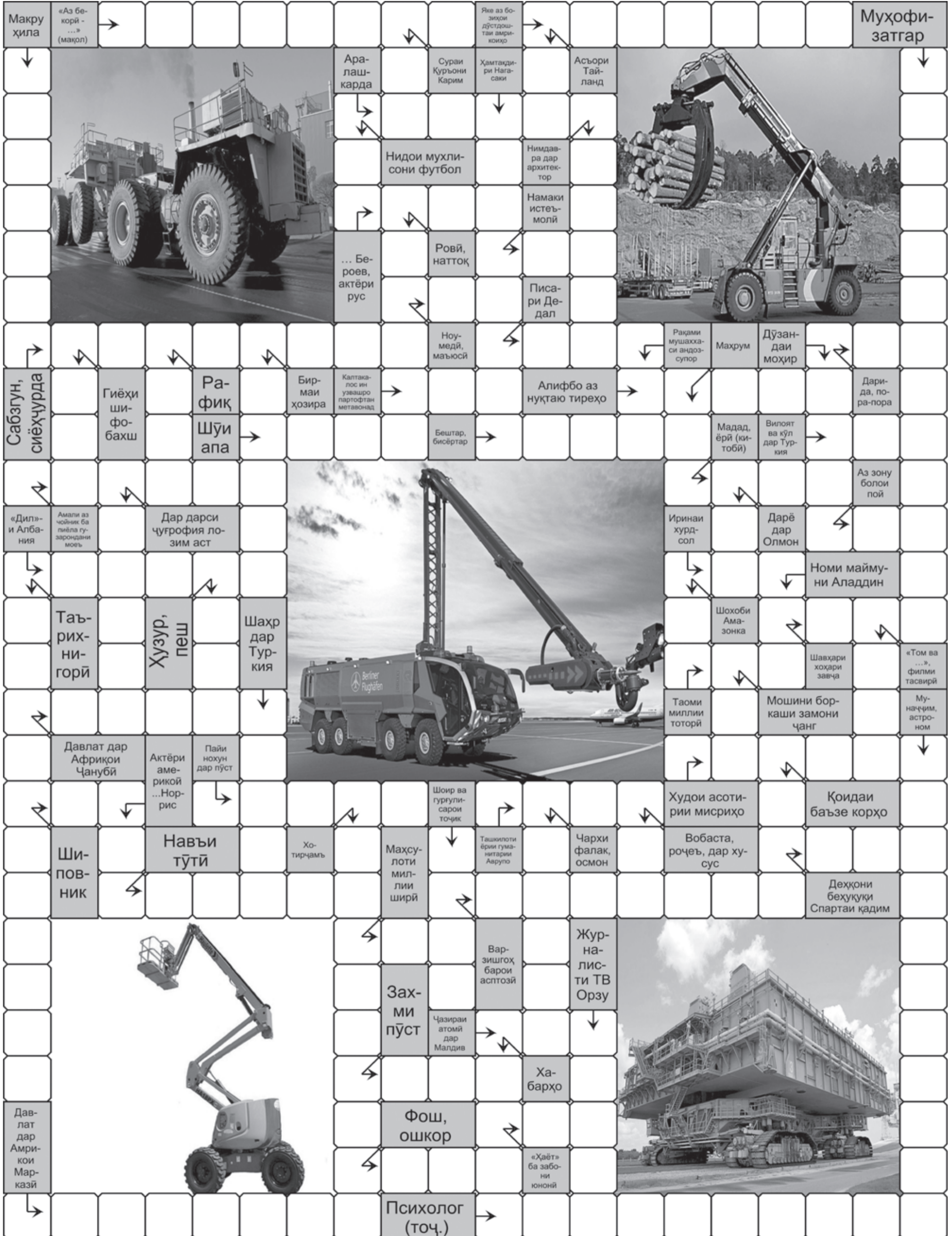
Чун мушҳо хонаҳояшонро дӯст медоранд, мо ҳам бехтар аст, Соли нави 2020-ро дар хонаҳоямон пешвоз гирем. Соли муш ғаму андуҳро қабул надорад. Мо ҳам таманно дорем дар ин сол ҳамеша шоду масрур бошед.

ҒОЛИБИ КРОССВОРД МУАЙЯН НАШУД!

Ба кроссворди шумораи гузашта танҳо 1 нафар: Валиева Ҳалима (02.01.2020, соати 08:48, 3 хато) ҷавоб пешниҳод кардаст, ки 3 хатогӣ дорад. Аз ин рӯ, ғолиб маълум нашуд.

Хонандае, ки ҷавобҳои худро аз назар гузаронидан меҳояд, метавонад ба идораи рӯзнома таширф биварад.

Мухлати қабули ҷавобҳои кроссворди мазкур аз 4.02.2020 то 12.02.2020 муайян шудааст.

Мақруҳила
«Аз беркорӣ - ...» (мақол)
Яке аз бо-зиқри дӯстдош-тани амри-қоиқро
Муҳофи-затгар
Ара-лаш-карда
Сураи Қуръони Карим
Ҳамтақди-ри Нага-саки
Асьори Тай-ланд
Нидои мухли-сони футбол
Нимдав-ра дар архитек-тор
Намаки истеъ-молий
... Бер-роев, актёри рус
Ровӣ, натоқ
Писа-ри Де-дал
Рақами мушаққ-си андоз-супор
Маҳрум
Дузан-даи моҳир
Дари-да, по-ра-пора
Сабзгун, сиёҳчурда
Гиёҳи ши-фо-бахш
Ра-фиқ Шӯи апа
Бир-маи ҳозира
Калтака-лос ин узвашро партофтан метавонад
Алифбо аз нуқтаю тиреҳо
Мадад, ёрӣ (ки-тобӣ)
Вилоят ва қул дар Тур-кия
Аз зону болои пой
«Дил»-и Алба-ния
Амали аз чойик ба лиёла гузарондани моё
Дар дарси ҷуғрофия ло-зим аст
Иринаи хурд-сол
Дарё дар Олмон
Номи майму-ни Аладдин
Таъ-рих-ни-горӣ
Хузур, пеш
Шаҳр дар Тур-кия
Шоҳоби Ама-зонка
Шавҳари хоҳари завҷа
«Том ва ...», филми тасвирӣ
Дағлат дар Африқои Ҷанубӣ
Актёри аме-риқоӣ ...Нор-рис
Пайи ноҳун дар пуст
Таоми миллии тоторӣ
Мошини бор-каши замони ҷанг
Му-наҷҷим, асро-ном
Шоири ва гургули-сарои тоҷик
Худои асоти-рии мисриҳо
Қоидаи баъзе корҳо
Ши-пов-ник
Навъи тӯтӣ
Хо-тирҷамъ
Маҳсу-лоти мил-лии ширий
Ташкилотӣ ёрии гума-нитарии Аврупо
Чархи фалак, осмон
Вобаста, роҷеъ, дар ху-сус
Деҳқони беҳуқуқи Спартаи қадим
Вар-зишгоҳ барои асптозӣ
Жур-на-лис-ти ТВ Орзу
За-ми пуст
Ҷазираи атомӣ дар Малдив
Ха-барҳо
Дағлат дар Амри-қои Мар-казӣ
Фош, ошкор
«Ҳаёт» ба забо-ни юнонӣ
Психолог (тоҷ.)

ДИҚҚАТ!

ХОНАНДАЕ, КИ ПЕШ АЗ ҲАМА КРОССВОРДО БЕХАТО ПУР КАРДА, БА ИДОРАИ РӯЗНОМА ПЕШНИҲОД МЕКУНАД, БО МУКОФОТИ ПУЛӢ ДАР ҲАҶМИ 200 СОМОНӢ ҚАДРДОӢӢ КАРДА МЕШАВАД.

